Załącznik do Zarządzenia
Wójta Gminy Inowrocław
Nr 46/2015 z dnia 31 marca 2015 r.

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO DLA

BUDYNKU URZĘDU GMINY W INOWROCŁAWIU

UL. KRÓLOWEJ JADWIGI 43
88 – 100 INOWROCŁAW

MARZEC 2015 r.

OPRACOWAŁ

Inspektor
Ochrony Przeciwpożarowej
Ireneusz Ziarkowski
C/IOP/XIII/18/2010

ZATWIERDZIŁ

WÓJT
mgr inż. Tadeusz Kacprzak

KARTA AKTUALIZACJI INSTRUKCJI

Lp.	Zakres aktualizacji	Data aktualizacji	Podpis dokonującego aktualizacji
1.			
2.			
3.			

ZARZĄDZENIE NR ..46....

WÓJTA GMINY INOWROCŁAW

z dnia ..31.... marca 2015 roku

w sprawie wprowadzenia Instrukcji bezpieczeństwa pożarowego dla budynku

Urzędu Gminy w Inowrocławiu

Na podstawie § 6 ust.l rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz.U. Nr 109, poz. 719) zarządza się, co następuje:

§ 1. Zatwierdzić i wprowadzić w życie „ Instrukcję bezpieczeństwa pożarowego dla budynku Urzędu Gminy w Inowrocławiu " stanowiącą załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Zobowiązać wszystkich pracowników Urzędu Gminy do zapoznania się z treścią instrukcji i do potwierdzenia tego faktu własnoręcznym podpisem na stosownym oświadczeniu.

§ 3. Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego powinna być poddawana okresowej aktualizacji, co najmniej raz na dwa lata, a także po takich zmianach sposobu użytkowania budynku, które znacząco wpływają na zmianę warunków ochrony przeciwpożarowej.

§ 4. Za aktualizację instrukcji odpowiedzialnym czynię Inspektora Ochrony Przeciwpożarowej.

§ 5. Uchyla się Zarządzenie Nr 22/ 07 Wójta Gminy Inowrocław z dnia 22 października 2007r. w sprawie wprowadzenia instrukcji bezpieczeństwa pożarowego dla budynku Urzędu Gminy Inowrocław.

§ 6. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Wójt Gminy Inowrocław

mgr inż. Tadeusz Kacprzak

Wprowadzam do użytku wewnętrznego,

polecam przeszkolić każdego pracownika w zakresie informacji

zasad i obowiązków zawartych w:

„Instrukcji bezpieczeństwa pożarowego"

Zobowiązuję wszystkich pracowników Urzędu Gminy w Inowrocławiu

do zapoznania się i ścisłego przestrzegania.

Instrukcję opracowano zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 roku w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz.U. Nr 109 poz. 719 z dnia 22 czerwca 2010 r.).

Inowrocław, 31 marca 2015 r.

SPIS TREŚCI

1. PODSTAWY PRAWNE

1. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (t.j. z 15.10.2009 r., Dz. U. Nr 178, poz.1380 ze zm.).

2. Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (t.j. z 2.10.2013 r., Dz. U. z 2013 r. poz. 1409 ze zm.).

3. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109, poz. 719).

4. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych (Dz. U. Nr 124, poz. 1030).

5. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 75, poz. 690 ze zm.).

2. CEL I ZAKRES INSTRUKCJI

W myśl postanowień ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz.U. z 2009 r. nr 178, poz. 1380 ze zm.), osoba fizyczna, osoba prawna, organizacja lub instytucja korzystająca ze środowiska przyrodniczego, budynku, obiektu lub terenu, obowiązane są zabezpieczyć użytkowane środowisko, budynek, obiekt lub teren przed zagrożeniem pożarowym lub innym miejscowym zagrożeniem.

Wymagania ochrony przeciwpożarowej sprowadzają się do wyeliminowania możliwości powstania pożaru, a w przypadku jego zaistnienia do ograniczenia jego zasięgu, tym samym do ograniczenia strat materialnych.

Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego - zwana dalej Instrukcją spełnia wymagania §6 pkt. 1 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 roku w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109 poz. 719).

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO OKREŚLA W SZCZEGÓLNOŚCI:

1. Charakterystykę pożarową obiektu.
2. Potencjalne źródła powstania pożaru i drogi rozprzestrzeniania.
3. Przepisy i wskazania profilaktyczne w zakresie ochrony przeciwpożarowej.
4. Wykaz instalacji, urządzeń oraz systemów zabezpieczeń przeciwpożarowych. Terminy konserwacji i przeglądów.
5. Zasady zabezpieczenia prac pożarowo – niebezpiecznych.
6. Rozmieszczenie podręcznego sprzętu gaśniczego oraz zasady jego użycia.
7. Sposoby postępowania na wypadek pożaru i innego zagrożenia.
8. Organizację i warunki prowadzenia ewakuacji ludzi i mienia.
9. Zadania i obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej
10. Sposoby zapoznawania pracowników z przepisami przeciwpożarowymi.

Celem opracowania Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego jest kompleksowe określenie dla pracowników i użytkowników Urzędu Gminy w Inowrocławiu przy ul. Królowej Jadwigi 43, zadań i obowiązków w zakresie ochrony przeciwpożarowej, wynikających z Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz.U. Nr 109, poz. 719).

Okoliczność przeszkolenia pracownika z zakresu ochrony przeciwpożarowej powinna być potwierdzona podpisaniem stosownego oświadczenia, którego wzór stanowi *załącznik nr 1 do nn. instrukcji.*

Ustalenia w zakresie ochrony przeciwpożarowej zawarte w Instrukcji odnoszą się także do firm zewnętrznych wykonujących jakąkolwiek pracę na terenie obiektu. Przed przystąpieniem firmy do pracy należy zapoznać jej pracowników z nn. Instrukcją.

Opracowanie wykonano na podstawie projektu budowlanego i obowiązujących aktów normatywnych. Z uwagi na wprowadzony w przywołanym wyżej przepisie obowiązek okresowej aktualizacji wprowadzono kartę aktualizacji. Aktualizacji należy dokonywać co najmniej raz na dwa lata, a także po takich zmianach sposobu użytkowania obiektów, które wpływają na zmianę warunków ochrony przeciwpożarowej. Instrukcja w końcowej części zawiera procedury postępowania na wypadek groźby zdetonowania ładunku wybuchowego lub uwolnienia substancji chemicznej na terenie obiektu UG, katastrofy budowlanej i zagrożenia wybuchem gazu, postępowania na wypadek zagrożenia huraganem, czy też skażenia terenu przez uwolnienie niebezpiecznych substancji chemicznych.

Z „Instrukcji bezpieczeństwa pożarowego" sporządza się wyciąg ustaleń obejmujący zagadnienia:

a) zasady postępowania pracowników w przypadku powstania pożaru i innego miejscowego zagrożenia do czasu przybycia jednostek ratowniczo-gaśniczych oraz współdziałania z kierującym akcją ratowniczą,

b) zasady postępowania w przypadku powstania pożaru dla osób korzystających z obiektu w oparciu o „Instrukcję postępowania na wypadek pożaru", którą umieszcza się w miejscach dobrze widocznych umożliwiających swobodny dostęp i zapoznanie się wszystkim osobom przebywającym w obiekcie; cały personel zobowiązany jest do przestrzegania postanowień niniejszej Instrukcji w zakresie zapobiegania i przygotowania obiektu do zwalczania pożaru i innych miejscowych zagrożeń; natomiast wszystkie pozostałe osoby przebywające na terenie obiektu zobowiązane są do bezwzględnego przestrzegania poleceń i wskazań nakazanych przez personel w zakresie przestrzegania przepisów przeciwpożarowych,

c) wykaz telefonów alarmowych, który stanowi *załącznik nr 2.*

d) środków i sposobów ogłaszania alarmu o niebezpieczeństwie.

3. DEFINICJE I OKREŚLENIA

Ilekroć w „Instrukcji bezpieczeństwa pożarowego" jest mowa o:

1. **bezpieczeństwie pożarowym** - rozumie się przez to stan eliminujący zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, uzyskiwany przez funkcjonowanie systemu norm prawnych i technicznych środków zabezpieczenia przeciwpożarowego oraz prowadzonych działań zapobiegawczych przed pożarem;
2. **budynku użyteczności publicznej** - rozumie się przez to budynek Urzędu Gminy w Inowrocławiu przy ul. Królowej Jadwigi 43;
3. **kierownictwie obiektu** – rozumie się przez to Wójta, Zastępcę Wójta, Sekretarza Gminy, Skarbnika Gminy;
4. **innym miejscowym zagrożeniu** - rozumie się przez to inne niż pożar i klęska żywiołowa zdarzenie, wynikające z rozwoju cywilizacyjnego i naturalnych praw przyrody (katastrofy techniczne, chemiczne, ekologiczne), stanowiące zagrożenie dla życia, zdrowia i mienia;
5. **instalacji sygnalizacyjno - alarmowej** - rozumie się przez to instalację automatycznego wykrywania i przekazywania informacji o pożarze;
6. **klasie odporności pożarowej budynku** - rozumie się przez to umowne pojęcie, które oznacza, że poszczególne elementy budynku są wykonane z materiałów odpowiednich dla tej klasy budynku oraz że mają one z góry określoną przepisem klasę odporności ogniowej wyrażoną w minutach;
7. **klasie odporności ogniowej** - rozumie się przez to zdolność konstrukcji lub elementu budynku do spełnienia w określonym czasie w warunkach odpowiadających działaniu pożaru wymagań dotyczących:
   - nośności ogniowej,
   - izolacyjności ogniowej,
   - szczelności ogniowej;

8. **klapie dymowej** - rozumie się przez to urządzenie zamykane ręcznie lub automatycznie, kierujące przepływ dymu i gorących gazów;
9. **materiałach niebezpiecznych pożarowo** - rozumie się przez to ciecze palne o temperaturze zapłonu poniżej 55 st. C, gazy palne, ciała stałe wytwarzające w zetknięciu z wodą lub parą wodną gazy palne, ciała stałe samorzutnie zapalające się w powietrzu, środki bojowe, ciała stałe palne utleniające się o temperaturze rozkładu poniżej 21 st. C, ciała stałe jednorodne o temperaturze samozapalenia poniżej 200 st. C oraz materiały mające skłonności do samozapalenia;
10. **materiałach wybuchowych** - rozumie się przez to substancję chemiczną w fazie stałej lub ciekłej albo mieszaninę substancji, zdolną do bardzo szybkiej przemiany chemicznej z wykorzystaniem wysokiej temperatury i ciśnienia, której przeznaczeniem jest działanie przez wybuch albo przez spalanie bez zastosowania utleniacza z zewnątrz, a także przedmiot wypełniony tym materiałem;
11. **obciążeniu ogniowym** - rozumie się przez to całkowitą energię wyrażoną w jednostkach SI powstającą podczas spalania materiałów palnych zgromadzonych w określonej ograniczonej przestrzeni (strefie pożarowej) wraz z materiałami palnymi podłóg, sufitów, ścian wewnętrznych i przepierzeń oraz okładzin ściennych;
12. **odpowiednich warunkach ewakuacji** - rozumie się przez to zespół przedsięwzięć oraz środków techniczno - organizacyjnych zapewniających szybkie i bezpieczne opuszczenie strefy zagrożonej lub objętej pożarem;
13. **pracach niebezpiecznych pożarowo** - rozumie się przez to prace, których prowadzenie może powodować bezpośrednie niebezpieczeństwo powstania pożaru lub wybuchu;

14. **przeciwpożarowym wyłączniku prądu** - rozumie się przez to wyłącznik odcinający dopływ prądu do wszystkich obwodów, z wyjątkiem obwodów zasilających instalacje i urządzenia, których funkcjonowanie jest niezbędne podczas pożaru (innego miejscowego zagrożenia);
15. **sprzęcie i urządzeniach ratowniczych** - rozumie się przez to przedmioty, narzędzia, maszyny i urządzenia związane na stałe z budynkiem, obiektem lub terenem, uruchamiane lub wykorzystywane do ratowania ludzi i mienia w warunkach pożaru, klęski żywiołowej oraz innego miejscowego zagrożenia;
16. **strefie pożarowej** - rozumie się przez to przestrzeń wydzieloną w taki sposób, aby w określonym czasie pożar nie przeniósł się na zewnątrz lub do wewnątrz wydzielonej przestrzeni;
17. **technicznych środkach zabezpieczeń przeciwpożarowych** - rozumie się przez to techniczne urządzenia, sprzęt, instalacje lub rozwiązania budowlane służące zapobieganiu powstania i rozprzestrzeniania się pożarów;
18. **urządzenia do usuwania dymów i gazów pożarowych** - rozumie się przez to urządzenia montowane w górnych częściach klatek schodowych i pomieszczeń, uruchamiane w przypadku nagromadzenia się gorących gazów i dymów pożarowych w celu ich odprowadzenia drogą wentylacji naturalnej lub wymuszonej;
19. **urządzeniach przeciwpożarowych** - rozumie się przez to stałe lub półstałe urządzenia gaśnicze i zabezpieczające, urządzenia odciążające, instalacje sygnalizacyjno - alarmowe, hydranty, zawory hydrantowe, suche piony, przeciwpożarowe zbiorniki wodne, klapy przeciwpożarowe oraz urządzenia do usuwania dymów i gazów pożarowych;
20. **wydzieleniu pożarowym** - rozumie się przez to oddzielenie pomieszczeń od innych ścianami, stropami oraz zamknięciami otworów spełniającymi wymagania oddzieleń przeciwpożarowych;

21. **zagrożeniu pożarowym** - rozumie się przez to prawdopodobieństwo (możliwość) wybuchu pożaru;
22. **zagrożeniu wybuchem palnych gazów, par lub mgieł cieczy palnych oraz pyłów** - rozumie się przez to możliwość tworzenia przez palne gazy, pary palnych cieczy, pyły lub włókna palnych ciał stałych, w różnych warunkach, mieszanin z powietrzem, które pod wpływem czynnika inicjującego zapłon (iskra, łuk elektryczny lub przekroczenie temperatury samozapalenia) wybuchają, czyli ulegają gwałtownemu spalaniu połączonemu ze wzrostem ciśnienia;

4. OGÓLNY OPIS

Opis ogólny i lokalizacja budynku Urzędu Gminy

Budynek Urzędu Gminy zlokalizowany jest w Inowrocławiu przy ulicy Królowej Jadwigi 43. Zbudowany na przełomie XIX -XX wieku, na działce o powierzchni 0,11 ha, usytuowany w zabudowie śródmiejskiej, zaliczany jest do budynków średniowysokich. Jest to budynek administracyjny, 3- kondygnacyjny, całkowicie podpiwniczony z poddaszem użytkowym wykorzystywanym na pomieszczenia biurowe. Murowany jest z cegły. Dach budynku jest dwuspadowy, konstrukcji drewnianej, kryty dachówką karpiówką.

Wymiary budynku	25,00m x 12,60m
Wysokość budynku	19,30 m

Od strony południowej przylega ścianą do budynku Banku PKO BP.

Od strony północnej, wschodniej i zachodniej obiekty sąsiadujące z UG znajdują się w odległościach zaznaczonych w załączniku nr 3.

OPIS SZCZEGÓŁOWY BUDYNKU- KONSTRUKCJA

1. Fundamenty- murowane z cegły na zaprawie cementowej.
2. Ściany piwniczne- mury z cegły grubości około 90 cm, murowane na zaprawie cementowo – wapiennej.
3. Strop nad piwnicą – odcinkowy, na dźwigarach stalowych.
4. Posadzka – w piwnicy posadzka cementowa.
5. Ściany nadziemia - z cegły ceramicznej pełnej grubości, 80 cm na parterze, 70cm na I piętrze, 50 cm na II piętrze oraz poddaszu.
6. Stropy – odcinkowy, na dźwigarach stalowych.
7. Tynki wewnętrzne- wapienne plus gładź gipsowa, tynki zewnętrzne cementowo-wapienne.
8. Schody- betonowe, wyłożone masą lastryko.
9. Więźba dachowa- drewniana, kleszczowo- płatwiowa, pokrycie dachu dachówką karpiówką.
10. Stolarka- okienna i drzwiowa drewniana, okna dwuskrzydłowe.
11. Ogrzewanie – co, wodne, z własnej kotłowni opalanej gazem ziemnym.
12. Instalacje – w budynku istnieje instalacja elektryczna, wodociągowa, gazowa, kanalizacyjna, teletechniczną i odgromową.

Na kondygnacjach budynku znajdują się drogi komunikacyjne pokryte płytkami lastriko. Na korytarzach i w holu ściany malowane farbą olejną do wysokości 150 cm. Pokoje i pozostałe części ścian malowane są emulsją. W ubikacjach glazura ścienna do 2 m wysokości, pozostałość pomalowana emulsją.

Dwa wyjścia ewakuacyjne z budynku przez hol na parterze:

- pierwsze w kierunku ul. Królowej Jadwigi (wejście główne do budynku UG),

- drugie na parking przy ulicy Narutowicza (wyjście w kierunku piwnicy), strona zachodnia budynku UG – oznakowane miejsce zbiórki.

W budynku na poszczególnych kondygnacjach znajdują się pomieszczenia:

- piwnica: 15 pomieszczeń – kancelaria tajna, 10 pomieszczeń gospodarczych, WC, 2 archiwa, węzeł co, = 190,39 m²
  korytarz z klatką schodową = 24,84 m²

- parter: 12 pomieszczeń – 5 biurowych, sala posiedzeń, magazynek,

pomieszczenie socjalne, USC, WC, przedsionek, wiatrołap = 195,71 m²
korytarz z klatką schodową = 29,32 m²

- I piętro: 12 pomieszczeń- 2 gabinety, biura – skarbnika, ref. finans.- ksiegowego, księgowość podatkowa, kasa, sekretariat, sekretarz, kuchnia, 2xWC, = 210,10 m²
  korytarz z klatką schodową = 26, 65 m²

- II piętro: 11 pomieszczeń biurowych, 2xWC, = 208,67 m²
  korytarz z klatką schodową = 38,41 m²

- poddasze: 6 pomieszczeń biurowych, archiwum, = 198,34 m²

1. Powierzchnia całkowita:

» piwnica	190,39 m²
» parter	225,03 m²
» I piętro	236,75 m²
» II piętro	247,08 m²
» poddasze	198,34 m²
	1097,59 m²

2. Powierzchnia użytkowa:

» piwnica	60,29 m²
» parter	221,03 m²
» I piętro	236,75 m²
» II piętro	247,08 m²
» poddasze	170,00 m²
	935,15 m²

3. Powierzchnia zabudowy- 315 m²

4. Kubatura- 5528 m²

5. Średnia wysokość pomieszczeń:
   » piwnica ± 2,50 m
   » parter ± 3,30 m
   » I piętro ± 3,80 m
   » II piętro ± 3,50 m

Poddasze:
» ± 3,50 m (w najwyższym miejscu)
» ± 2,50 m (przy płatwiach pośrednich)
» ± 1,30 m (ściana kolankowa)

DANE DOTYCZĄCE ZATRUDNIENIA I ROZMIESZCZENIA PRACOWNIKÓW

Stałych pracowników zatrudnionych w Urzędzie Gminy to 69 osób, w tym:

na parterze	-	10 osób
na I piętrze	-	15 osób
na II piętrze	-	26 osób
na poddaszu	-	18 osób

W obiekcie nie ma pomieszczeń, w których może przebywać więcej niż 50 osób.

Urząd Gminy pracuje w godz. od 7.30 do 15.30.
W każdy dzień roboczy do godziny 21- szej w budynku przebywają trzy – cztery osoby sprzątające.

Rzut kondygnacji poziomych ze wskazaniem kierunków i wyjść ewakuacyjnych, rozmieszczenie i powierzchnia pomieszczeń biurowymi z zaznaczoną ilością pracujących tam osób oraz pozostałe pomieszczenia uwidocznione są w *załączniku nr 4.*

Parametry pożarowe:

a) obiekt zakwalifikowany jest do budynków średniowysokich (SW), gdyż wysokość nie przekracza 25 m,

b) zaliczony do III kategorii (ZL III) zagrożenia ludzi. Klasa odporności pożarowej– „ B",

c) cały obiekt stanowi jedną strefę pożarowa z wydzieloną kotłownią gazową, ścianami wewnętrznymi EI 60, stropami REI 60 i drzwiami o klasie odporności ogniowej EI 30,

d) piwnica zamknięta jest drzwiami o klasie odporności ogniowej EI 30,

e) kotłownia zamknięta jest drzwiami o odporności ogniowej EI 30,

f) archiwum w piwnicy zamknięte jest drzwiami o odporności ogniowej EI 30.

Ocena zagrożenia wybuchem:

W obiekcie przy jego standardowym wykorzystaniu nie występują otwarte strefy zagrożenia wybuchem.

Warunki ewakuacji:

a) drogi i wyjścia ewakuacyjne oznakowano tablicami zgodnie z Polską Normą,

b) budynek posiada dwa wyjścia ewakuacyjne znajdujące się na parterze- holu budynku. Jedno wyjście w kierunku ul. Królowej Jadwigi, drugie na parking samochodowy przy ul. Narutowicza. Drzwi o szerokości 100 cm i 142 cm.

c) poziome i pionowe drogi komunikacyjne spełniają jednocześnie funkcję dróg ewakuacyjnych. Pionową drogę ewakuacji ogólnej stanowi żelbetonowa dwubie-

gowa klatka schodowa pokryta płytkami lastriko. Stopnie o wymiarach szer. 138cm, wys. 17,5 cm. Spoczniki o szerokości 150 cm.

d) długość dojścia z najwyższej kondygnacji do wyjścia z budynku wynosi ok. 30m, czyli spełnia dopuszczalne długości przejść ewakuacyjnych,

e) korytarze o szerokości 156 cm, 165 cm, 186 cm i 200 cm, zróżnicowane na poszczególnych kondygnacjach,

f) drzwi o szerokości 0,9 m do pomieszczeń pracowników otwierają się do wewnątrz i na zewnątrz korytarza. Pomieszczenia mają wyjścia bezpośrednio na drogę ewakuacyjną.

Wyposażenie w podręczny sprzęt gaśniczy:

a) podręczny sprzęt gaśniczy stanowią gaśnice proszkowe w ilości zgodnej z przepisami,
b) lokalizację w/w sprzętu oznakowano zgodnie z Polską Normą,
c) podręczny sprzęt gaśniczy umieszczony jest na każdej kondygnacji, w miejscu widocznym, dostępnym i oznakowanym.

Zaopatrzenie wodne do zewnętrznego gaszenia pożaru:

a) zaopatrzenie wodne do zewnętrznego gaszenia pożaru zapewnić ma miejska sieć hydrantowa,
b) najbliższe ujęcie wody: 1 hydrant nadziemny przy ul. Narutowicza (3 m od północnej ściany budynku UG)
2 hydrant nadziemny przy ul. Królowej Jadwigi (ok. 20 m od wejścia do budynku UG).

- załącznik nr5 -

Drogi pożarowe:

a) dojazd jednostek ratowniczych :
- z ulicy Staszica w ulicę Solankową i ulicę Królowej Jadwigi,
- z ulicy Toruńskiej w ulicę Królowej Jadwigi,
- z ulicy Staszica wjazd w jednokierunkową ulicę Narutowicza (pod prąd).

- załącznik nr 5 –

Zabezpieczenia w instalacje użytkowe:

a) budynek zabezpieczono instalacją odgromową wykonaną zgodnie z PN.

b) **główny wyłącznik prądu (przeciwpożarowy) oznakowany i usytuowany jest na parterze w holu pod tablicą ogłoszeń.**

Występujące materiały palne:

- materiały pochodzenia celulozowego: meble, książki, dokumenty,
- materiały pochodzenia organicznego: akcesoria komputerowe, opakowania, farby i lakiery,
- zastosowane w pomieszczeniach, tworzywa sztuczne występujące w różnych postaciach. Materiały te spalają się kopcącym płomieniem i wydzielają duże ilości toksycznych produktów spalania.

Potencjalnymi źródłami powstania pożaru mogą być:

- wady oraz nieprawidłowa eksploatacja urządzeń i instalacji elektrycznych, oświetlenia, odbiorników, urządzeń grzewczych,
- wady i nieprawidłowa eksploatacja urządzeń mechanicznych,
- niezachowanie wymaganych odległości urządzeń ogrzewczych i żarowych punktów świetlnych od materiałów palnych,
- zaprószenie ognia.

W obiekcie obowiązuje zakaz palenia tytoniu.

5. ZADANIA I OBOWIĄZKI UŻYTKOWNIKÓW OBIEKTÓW W ZAKRESIE OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ.

Zgodnie z Ustawą ochrona przeciwpożarowa polega na realizacji przedsięwzięć mających na celu ochronę życia, zdrowia, mienia lub środowiska przed pożarem, klęską żywiołową lub innym miejscowym zagrożeniem poprzez:

1. zapobieganie powstawaniu i rozprzestrzenianiu się pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia,
2. zapewnienie sił i środków do zwalczania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia,
3. prowadzenie działań ratowniczych.

Zadania i obowiązki kierownictwa Urzędu Gminy

Do kierownictwa Urzędu Gminy w Inowrocławiu zalicza się: Wójta, Zastępcę Wójta, Sekretarza Gminy oraz Skarbnika.

Za zapewnienie odpowiednich warunków bezpieczeństwa oraz stworzenia właściwie zorganizowanego i skutecznie działającego systemu ratownictwa w przypadku powstania zagrożenia, odpowiada Kierownictwo Urzędu Gminy oraz wszyscy pracownicy, którzy mają swoje miejsce pracy w tym obiekcie.

Kierownictwo Urzędu Gminy poprzez podległych pracowników zobowiązane jest do zapewnienia bezpieczeństwa osób i mienia w administrowanym obiekcie. Do jego zadań i obowiązków w zakresie ochrony przeciwpożarowej należy koordynacja działań i nadzór nad stanem ochrony przeciwpożarowej obiektu, a w szczególności:

1. Dostosowanie obiektu do wymagań ochrony przeciwpożarowej oraz zapewnienie bezpieczeństwa osobistego osobom przebywającym w obiekcie.
2. Dokładna znajomość przepisów przeciwpożarowych oraz czuwanie nad ich przestrzeganiem.

3. Zapewnienie odpowiedniego przeszkolenia pracowników w zakresie ochrony przeciwpożarowej.
4. Nadzorowanie przestrzegania przez pracowników przepisów i zasad bezpieczeństwa pożarowego oraz wykonywanie nałożonych na nich zadań w tym zakresie, jak również stosowanie odpowiednich form i środków oddziaływania w odniesieniu do osób stwarzających zagrożenie pożarowe.
5. Zapewnienie wyposażenia budynku i pomieszczeń w sprzęt przeciwpożarowy, odpowiednie jego rozmieszczenie oraz utrzymywanie tego sprzętu w pełnej sprawności technicznej poprzez jego systematyczną konserwację.
6. Przygotowanie obiektu do prowadzenia akcji ewakuacyjno- ratowniczej, w szczególności poprzez zapewnienie dojazdów pożarowych oraz zapewnienie odpowiednich warunków ewakuacji i zaopatrzenia wodnego.
7. Zapewnienie właściwej szerokości i drożności dróg i wyjść ewakuacyjnych.
8. Wydawanie wewnętrznych instrukcji regulujących zasady organizacji i postępowania w zakresie ochrony przeciwpożarowej, m. in. ustalenie sposobów i metod postępowania na wypadek powstania pożaru lub innego miejscowego zagrożenia.
9. Informowanie o zakazie palenia tytoniu w całym Urzędzie Gminy.
10. Zapewnienie oznakowania kierunków i dróg ewakuacyjnych, podręcznego sprzętu gaśniczego, przeciwpożarowego wyłącznika prądu, zgodnie z wymaganiami Polskich Norm .
11. Współdziałanie z organami ochrony przeciwpożarowej w zakresie profilaktyki zagrożeń pożarowych mogących wystąpić w obiekcie.
12. Zapewnienie odpowiednich środków finansowych i materiałów niezbędnych dla utrzymania właściwych warunków zabezpieczenia przeciwpożarowego (m. in. konserwacja sprzętu, urządzeń, instalacji oraz szkoleń pracowników).

13. Nie wyrażanie zezwoleń na użytkowanie obiektu lub pomieszczeń (potwierdzenia i otrzymania informacji od podległego personelu) w przypadku występowania usterek i uchybień z zakresu ochrony przeciwpożarowej, mogących mieć wpływ na powstanie pożaru lub innego miejscowego zagrożenia.
14. Dopilnowanie aby w miejscach widocznych zostały rozwieszone „INSTRUKCJE POSTĘPOWANIA NA WYPADEK POŻARU", oraz inne instrukcje przeciwpożarowe, jak również rygorystyczne egzekwowanie od wszystkich osób przebywających w poszczególnych pomieszczeniach przestrzegania przepisów przeciwpożarowych i postanowień niniejszej instrukcji.
15. Z chwilą otrzymania sygnału o powstaniu pożaru lub innego miejscowego zagrożenia natychmiast przerwać wykonywaną pracę, udać się do miejsca zdarzenia, przejąć kierownictwo akcją ewakuacyjno- ratowniczą do czasu przybycia jednostek ratowniczo- gaśniczych.
16. Przystąpienie do uporządkowania pogorzeliska po zakończeniu działalności komisji powołanej do stwierdzenia przyczyny powstania pożaru.

Zadania i obowiązki pracowników.

Wszyscy pracownicy zatrudnieni w Urzędzie Gminy ponoszą odpowiedzialność za stan zabezpieczenia przeciwpożarowego powierzonego im mienia.

Pracownicy, niezależnie od obowiązków funkcyjnych, zobowiązani są w szczególności:

1) Zapoznać się w ramach wstępnego informacyjnego szkolenia na stanowisku pracy z treścią „Instrukcji bezpieczeństwa pożarowego", „Instrukcją postępowania na wypadek pożaru".

2) Przestrzegać zakazu palenia tytoniu i posługiwania się otwartym ogniem w miejscach pożarowo niebezpiecznych.
3) W przypadku zauważenia pożaru lub innego miejscowego zagrożenia natychmiast zaalarmować otoczenie oraz służby ratownicze, przystąpić do likwidacji pożaru w zarodku przy użyciu podręcznego sprzętu gaśniczego.
4) Postępować zgodnie z postanowieniami „Instrukcji postępowania na wypadek pożaru" - rozmieszczonymi w miejscach ogólnodostępnych (Np. na korytarzach).
5) Powodować natychmiastowe usuwanie stwierdzonych nieprawidłowości, uchybień mogących spowodować powstanie i rozprzestrzenianie się ognia lub innego miejscowego zagrożenia oraz zgłaszać o tym właściwemu przełożonemu.
6) Dokładnie sprawdzać po zakończeniu pracy stanowiska pracy, eliminując możliwość powstania pożaru.
7) Uczestniczyć w organizowanych szkoleniach z zakresu znajomości zasad bezpieczeństwa pożarowego, z pisemnym potwierdzeniem przyjęcia do wiadomości i zobowiązania przestrzegania.
8) Znać zasady użycia oraz zakresy stosowania podręcznego sprzętu gaśniczego (wskazania na etykietach gaśnic) stanowiącego zabezpieczenie Urzędu Gminy.
9) Dokładnie znać lokalizację podręcznego sprzętu gaśniczego, urządzeń zaopatrzenia wodnego (hydrantów wewnętrznych) oraz rozmieszczenie dróg i wyjść ewakuacyjnych.
10) Nie zezwalać na zastawianie (zawężanie) oznaczonych dróg ewakuacyjnych oraz dostępu do podręcznego sprzęty gaśniczego.
11) Znać podstawowe zasady alarmowania, gaszenia pożaru, ewakuacji oraz miejsce przechowywania zapasowych kluczy do poszczególnych pomieszczeń.

12) Nie używać piecyków, grzejników elektrycznych, urządzeń grzewczych.
13) Nie pozostawiać na urządzeniach ogrzewczych lub w bezpośrednim ich sąsiedztwie palnych przedmiotów lub materiałów mogących ulec zapaleniu.
14) Nie korzystać z uszkodzonych urządzeń elektrycznych, oraz nie naprawiać ich we własnym zakresie.
15) Nie przeciążać instalacji elektrycznej nadmierną ilością odbiorników jak również nie wykonywać prowizorycznych podłączeń..
16) Aktywnie uczestniczyć w działaniach służb ratowniczych.

6. OGÓLNE ZASADY ZAPOBIEGANIA MOŻLIWOŚCI POWSTANIA POŻARU.

Zapobieganie możliwości powstawania pożaru polega na ścisłym egzekwowaniu przepisów bezpieczeństwa pożarowego w zakresie eksploatacji obiektów, urządzeń i instalacji oraz terenów. Dla tego typu obiektów oprócz bieżącego eliminowania przyczyn pożarów ważne jest, aby dostosować obiekty i występujące w nich instalacje i urządzenia oraz organizację ochrony przeciwpożarowej do obowiązujących przepisów bezpieczeństwa pożarowego.

Podstawowe obowiązki w zakresie zapobiegania pożarom określono następująco:

- osoba fizyczna, osoba prawna, organizacja lub instytucja korzystające ze środowiska, budynku, obiektu lub terenu są obowiązane zabezpieczyć je przed zagrożeniem pożarowym, lub innym miejscowym zagrożeniem:
- właściciel, zarządca lub użytkownik budynku, obiektu lub terenu, a także podmioty o których mowa wyżej ponoszą odpowiedzialność za naruszenie przepisów przeciwpożarowych w trybie i na zasadach określonych w innych przepisach;

- właściciel, zarządca lub użytkownik budynku, obiektu lub terenu, zapewniając jego ochronę przeciwpożarową zobowiązany jest w szczególności do:
  - ✓ przestrzegania przeciwpożarowych wymagań budowlanych, instalacyjnych i technologicznych;
  - ✓ wyposażenia budynku, obiektu lub terenu w sprzęt przeciwpożarowy oraz środki gaśnicze zgodnie z zasadami określonymi w odrębnych przepisach;
  - ✓ zapewnienia konserwacji i naprawy sprzętu oraz urządzeń określonych w punkcie 2, zgodnie z zasadami i wymaganiami gwarantującymi sprawne i niezawodne ich działanie;
  - ✓ zapewnienia osobom przebywającym w budynku, obiekcie lub terenie bezpieczeństwo i możliwości ewakuacji;
  - ✓ przygotowania budynku, obiektu lub terenu do prowadzenia akcji ratowniczej;
  - ✓ zaznajomienia wszystkich pracowników z przepisami przeciwpożarowymi;
  - ✓ ustalenia sposobów postępowania na wypadek powstania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia.

Wykonywanie w obiekcie oraz na terenie przyległym do niego czynności, które mogą spowodować pożar, jego rozprzestrzenianie się, utrudnianie prowadzenia działań ratowniczych lub ewakuacji, a w szczególności:

a) używanie ognia otwartego, materiałów i cieczy łatwopalnych,
b) prowadzenie prac niebezpiecznych pożarowo bez właściwego zabezpieczenia przeciwpożarowego,
c) palenie tytoniu w miejscach do tego celu nie wyznaczonych, składowanie materiałów palne na drogach komunikacji ogólnej służących ewakuacji,
d) podgrzewanie za pomocą otwartego ognia urządzeń i innych materiałów w odległości mniejszej niż 5 metrów od obiektu jest zabronione,

e) malowanie bez właściwej wentylacji, powierzchni farbami, lakierami z użyciem łatwopalnych farb i rozpuszczalników,

f) instalowanie opraw oświetleniowych oraz osprzętu instalacji elektrycznych takich jak: wyłączniki, przełączniki, gniazda wtykowe, bezpośrednio na palnym podłożu, jeżeli ich konstrukcja nie zabezpiecza podłoża przed zapaleniem,

g) ustawianie (składowanie) na korytarzach, przejściach jakichkolwiek przedmiotów utrudniających ewakuację,

h) zamykanie drzwi ewakuacyjnych (przejść) w sposób uniemożliwiający ich natychmiastowe użycie,

i) uniemożliwianie lub ograniczanie dostępu do urządzeń przeciwpożarowych oraz do:

⇒ hydrantów,

⇒ wyjść ewakuacyjnych,

⇒ wyłączników głównych i tablic rozdzielczych prądu elektrycznego.

j) przechowywanie materiałów palnych w odległości mniejszej niż 0,5 m od urządzeń, których powierzchnie zewnętrzne mogą nagrzewać się powyżej 100°C jest zabronione,

k) użytkowanie niesprawnych urządzeń elektrycznych, ustawianie bezpośrednio na podłożu palnym urządzeń grzewczych, pozostawianie tych urządzeń w stanie włączonym bez dozoru,

l) używanie i przechowywanie materiałów niebezpiecznych pożarowo w niedozwolonej ilości

Za materiały niebezpiecznie pożarowo należy uważać:

- ciecze palne o temp. zapłonu poniżej 55°C
- gazy palne
- ciała stałe wytwarzające palne gazy w zetknięciu z woda lub parą wodną,
- gazy palne, ciała stałe zapalające się samorzutnie w powietrzu,

- ciała stałe jednorodne o temp. samozapalenia poniżej 200°C,
- materiały mające skłonności do samozapalenia,
- materiały wybuchowe i pirotechniczne,

W budynku należy w miejscach widocznych i ogólnie dostępnych umieścić:

a) wykaz telefonów alarmowych oraz instrukcję postępowania na wypadek powstania pożaru,

b) oznakować:

- drogi, wyjścia i kierunki ewakuacji,
- miejsca usytuowania podręcznego sprzętu gaśniczego,
- główny wyłącznik prądu (powinien być umieszczony w pobliżu głównego wejścia do budynku),
- miejsca usytuowania przeciwpożarowych urządzeń alarmowych i oddymiających,

Instrukcje przeciwpożarowe.

Istotnym elementem profilaktyki oraz zapobiegania możliwości powstania pożaru jest właściwe opracowanie i rozwieszenie instrukcji przeciwpożarowych.

Instrukcja przeciwpożarowa powinna określać pouczenie o obowiązku i zasadach zachowania bezpieczeństwa pożarowego, postępowania na wypadek powstania pożaru (innego miejscowego zagrożenia), zaalarmowania straży pożarnej i służb ratowniczych, sposób ugaszenia go w zarodku oraz ewakuacji mienia.

Treść instrukcji powinna być znana osobom pracującym (znajdującym się) w danym pomieszczeniu, a znajomość jej kontrolowana.

Dla odróżnienia instrukcji przeciwpożarowej od innych instrukcji znajdujących się w danym pomieszczeniu należy oznakować ją pasem koloru czerwonego szerokości 2 cm po przekątnej z lewa na prawo (z dołu do góry).

7. ZASADY POSTĘPOWANIA NA WYPADEK POŻARU

7.1 Alarmowanie

a) każdy, kto zauważył pożar obowiązany jest natychmiast zaalarmować:

- Państwową Straż Pożarną- nr telefonu 998 lub 112,
- osoby znajdujące się w pobliżu pożaru i inne zagrożone,

b) zachować spokój i nie dopuścić do paniki,

c) po połączeniu z dyżurnym dyspozytorem Państwowej Straży Pożarnej należy podać informacje:

- gdzie się pali: adres, numer budynku (gdy dzwonimy na nr 112 podać nazwę miejscowości),
- co się pali (pokój, piętro itp.),
- czy są zagrożeni ludzie lub osoby poszkodowane,
- numer telefonu, z którego zgłasza się pożar i swoje nazwisko,

Powiadomić:

- Wójta lub osoby zastępujące Wójta: Z – cę Wójta, Sekretarza Gminy.
- oraz wszystkie osoby przebywające w pobliżu pożaru.

UWAGA: słuchawkę odkładamy po uzyskaniu potwierdzenia przyjęcia zgłoszenia. Czekamy chwilę przy telefonie za ewentualnym sprawdzeniem naszego zgłoszenia.

Budynek Urzędu został częściowo wyposażony w sygnalizację pożarową.
Centrala sygnalizacji pożarowej POLON 4100 znajduje się w biurze podawczym Urzędu Gminy (na parterze budynku) i jej zadaniem jest:

- sygnalizowanie o źródle pożaru, wykrytym przez współpracujące ostrzegacze pożarowe (automatyczne i ręczne),
- wskazanie miejsca zagrożonego pożarem.

Optyczne czujki dymu DOR– 40 przeznaczone są do wykrywania widzialnego dymu, powstającego w bezpłomieniowym początkowym stadium pożaru, wtedy gdy materiał zaczyna się tlić, a więc na ogół długo przed pojawieniem się otwartego płomienia i zauważalnego wzrostu temperatury.

Czujki dymu umieszczone są na poszczególnych kondygnacjach w ilości:

1) piwnica; archiwum- 3 szt., korytarz- 1 szt., kotłownia- 1 szt.,
2) parter; USC- 2 szt., ewidencja ludności- 1 szt., korytarz- 1 szt., biuro podawcze-1 szt.,
3) I piętro; kasa- 1 szt., księgowość- 2 szt., korytarz- 1 szt.,
4) II piętro; biuro informatyka– serwer- 1 szt., korytarz- 1 szt.,
5) III piętro; archiwum- 1 szt., biuro obsługi Rady Gminy- 2 szt., korytarz- 1 szt.

Rozmieszczenie elementów przeciwpożarowych (optyczne czujki dymu, ręczne ostrzegacze pożarowe, sygnalizatory dźwiękowe) na poszczególnych kondygnacjach- *załącznik nr 6*

7.2. Podstawowe zasady prowadzenia akcji ratowniczo-gaśniczej.

Zasady ogólne

Wszyscy pracownicy Urzędu Gminy w przypadku powstania pożaru zobowiązani są do czynnego włączenia się do akcji zmierzającej do likwidacji pożaru oraz ewakuacji. Najważniejszą rzeczą jest ogłoszenie alarmu do ewakuacji wszystkich osób znajdujących się w budynku np. głośnym doniosłym głosem. Decyzję o ewakuacji podejmują Wójt lub osoba przez niego wyznaczona. W miarę możliwości pracownicy równocześnie z alarmowaniem straży pożarnej powinni przystąpić do akcji ratowniczo- gaśniczej przy pomocy podręcznego sprzętu gaśniczego.

Do czasu przybycia straży pożarnej dowodzenie akcją obejmują Wójt lub osoba przez niego wyznaczona. Po zgłoszeniu meldunku o pożarze do straży kierujący akcją powinien wyznaczyć osobę, która na głównej drodze dojazdowej powinna oczekiwać jednostek ratowniczych wskazując miejsce pożaru.

Zadania i obowiązki Wójta, osoby zastępującej czy też wyznaczonej:

1. W przypadku powstania pożaru lub innego miejscowego zagrożenia kieruje akcją ratowniczą do czasu przybycia jednostek ratowniczych Państwowej Straży Pożarnej.

2. W szczególności do obowiązków Wójta należy:

a) kierowanie akcją ratowniczo gaśniczą prowadzoną przez pracowników za pomocą podręcznego sprzętu gaśniczego,

b) wydanie polecenia oraz dopilnowanie wykonania, opuszczenia obiektu przez osoby przebywające w budynku UG,

c) podjęcie decyzji o rozpoczęciu ewakuacji mienia,

d) przydzielenie zadań dla poszczególnych pracowników,

e) wskazanie stref i pomieszczeń, do których należy ewakuować ludzi lub mienie,

g) koordynowanie współdziałania pracowników,

h) zapewnienie ładu i porządku podczas ewakuacji,

i) po przybyciu jednostek ratowniczych PSP informowanie dowódcy o sytuacji pożarowej oraz podjętych dotychczas działaniach,

j) udział w pracach sztabu akcji ratowniczej,

Zadania i obowiązki wszystkich pracowników:

a) alarmować współpracowników, przełożonych, osoby z zewnątrz,
b) uruchomić umówiony sygnał alarmu pożarowego,
c) podjąć próbę działań gaśniczych za pomocą podręcznego sprzętu,
d) podporządkować się zarządzeniom kierującego akcją ratowniczą,
e) zachować spokój, rozwagę, nie ulegać panice.

Każda osoba przystępująca do akcji ratowniczo– gaśniczej powinna pamiętać, żeby:

- w pierwszej kolejności przeprowadzić ratowanie zagrożonego życia ludzkiego;
- wyłączyć dopływ prądu elektrycznego wyłącznikiem przeciwpożarowym prądu;
- przystąpić do akcji ratowniczo – gaśniczej przy pomocy podręcznego sprzętu gaśniczego;
- usunąć z zasięgu ognia wszystkie materiały palne, cenne mienie oraz ważne dokumenty;
- jeżeli nie ma nadmiernej ilości dymu nie otwierać bez koniecznej potrzeby drzwi i okien do pomieszczeń, w których powstał pożar, ponieważ dopływ powietrza sprzyja rozprzestrzenianiu się ognia;
- w przypadku gromadzenia się dymu na korytarzach należy otworzyć lub wybić okno celem odprowadzenia dymu na zewnątrz;
- w atmosferze dymu najbezpieczniej poruszać się w pozycji pochyłej, gdyż najwięcej czystego powietrza znajduje się na wysokości kolan. Dodatkowym zabezpieczeniem przed działaniem dymu może być nałożenie na usta i nos zwilżonej chusteczki.

Właściwe i zdecydowane postępowanie w chwili zauważenia pożaru oraz szybkie i prawidłowe uruchomienie podręcznego sprzętu gaśniczego umożliwia ugaszenie pożaru w zarodku.

UWAGA!

Gaszenie pożaru przed ewakuacją ludzi należy przeprowadzać wyłącznie, jeżeli jest on w początkowej fazie powstania i istnieje realne prawdopodobieństwo jego ugaszenia.

Postępowanie kierującego akcją z chwilą przybycia straży pożarnej.

Z chwilą przybycia na miejsce pierwszej jednostki straży pożarnej kierujący akcją zgłasza się do dowódcy przybyłej jednostki udzielając wyczerpujących informacji dotyczących:

- źródła pożaru,
- punktów czerpania wody (hydranty w najbliższym sąsiedztwie– usytuowanie, odległość),
- dróg dojścia,
- ilości osób znajdujących się na terenie obiektu,
- czy są osoby poszkodowane.

  Przekazując dowodzenie dotychczasowy kierownik akcji informuje o podjętych decyzjach i etapie ich realizacji oraz całkowicie podporządkowuje się przybyłemu dowódcy jednostki straży pożarnej.

W zależności od rozwoju pożaru, występującego zagrożenia zdrowia lub życia ludzi należy ogłosić ewakuację.

- ✓ W czasie ewakuacji zachować bezwzględny spokój i rozwagę, działać szybko i zdecydowanie. Do ewakuacji powinien przystąpić cały personel.
- ✓ Wszystkich ewakuowanych kierować na zewnątrz budynku w miejsce bezpieczne wg znaków określających kierunki i wyjścia ewakuacyjne.
- ✓ W pierwszej kolejności ewakuować ludzi z najbardziej zagrożonej przez pożar i dym strefy lub równocześnie z innymi pomieszczeniami, jeśli strumień ludzi nie spowoduje zablokowania dróg ewakuacji (korytarzy i wyjść).

Zagrożenie dla życia i zdrowia ludzkiego podczas pożaru może wynikać wskutek:

- zatrucia toksycznymi gazami wydzielającymi się z termicznego rozkładu materiałów wbudowanych lub stanowiących elementy wystroju wnętrz,
- oparzeń ciała przez płomienie i podwyższoną temperaturę,

- oparzeń wewnętrznych dróg oddechowych wskutek wdychania silnie rozgrzanego pożarem powietrza,
- silnego zadymienia dróg ewakuacyjnych,
- urazów zewnętrznych i wewnętrznych ciała, spowodowanych potrąceniami, upadkami itp.

WAŻNE, ABY:

1. W atmosferze dymu poruszać się w pozycji pochyłej, gdyż najwięcej czystego powietrza w warunkach pożaru znajduje się w części przyziemnej pomieszczeń, na wysokości „do kolan". Dodatkowym zabezpieczeniem przed dymem może być nałożenie na usta i nos zwilżonej wodą chusteczki.
2. Ściśle wykonywać rozkazy i polecenia wydane przez kierującego akcją ratowniczo- gaśniczą, przykładowo:
   - udzielać pierwszej pomocy osobom poszkodowanym w wyniku zdarzenia,
   - wyłączyć dopływu prądu elektrycznego do pomieszczeń objętych pożarem,
   - gasić pożar za pomocą podręcznego sprzętu gaśniczego (zakres oraz sposób użycia podręcznego sprzętu gaśniczego określony jest na etykietach gaśnic).
   - usuwać z zasięgu ognia wszelkie materiały palne, a w szczególności butle z gazami sprężonymi lub skroplonymi, naczynia z cieczami łatwopalnymi, cenne maszyny i ważne dokumenty.

7.3 Ratowanie mienia

Ewakuację mienia przeprowadza się dopiero po ewakuacji ludzi. Należy ją rozpocząć na polecenie kierującego akcją ratowniczo-ewakuacyjną, wówczas, gdy jest ono bezpośrednio zagrożone i nie można go w inny sposób uratować lub ochronić przed skutkami pożaru. Ratowane przedmioty (najbardziej ważne- cenne) powinny być składowane w miejscu bezpiecznym i poddane nadzorowi służb ochrony, Policji, w celu zabezpieczenia przed zniszczeniem i kradzieżą.

7.4 Uprawnienia kierującego działaniem ratowniczym

Kierujący akcją ratowniczą (KAR)- gaśniczą, ewakuacyjną lub innym działaniem ratowniczym przez jednostki ochrony przeciwpożarowej, uprawniony jest do zarządzenia:

1. ewakuacji ludzi z rejonu objętego działaniami ratowniczymi w przypadku zagrożenia życia i zdrowia, a w szczególności, gdy istnieje możliwość powstania paniki lub odcięcia dróg ewakuacyjnych,
2. zakazu przebywania w rejonie działań osób postronnych,
3. ewakuacji mienia, gdy istnieje możliwość rozprzestrzenienia się pożaru lub gdy mienie utrudnia prowadzenie działań,
4. prowadzenia prac wyburzeniowych i rozbiórkowych w sytuacjach:
   - zagrożenia ludzi i mienia, potrzeby dotarcia do źródeł zagrożenia,
   - konieczności użycia i wprowadzenia środka gaśniczego lub neutralizującego,
   - potrzeby zapewnienia dróg ewakuacji,
5. wstrzymania komunikacji w ruchu lądowym,
6. przejęcie w użytkowanie na czas niezbędny do prowadzenia działań ratowniczych pojazdów, środków technicznych i innych przedmiotów oraz ujęć wody,
7. odstąpienie od zasad działania uznanych powszechnie za bezpieczne, z zachowaniem wszelkich dostępnych w danych warunkach zabezpieczeń, jeżeli w ocenie KAR dokonanej w miejscu i czasie zdarzenia istnieje prawdopodobieństwo uratowania życia ludzkiego.

Zarządzenia kierującego działaniem ratowniczym są decyzjami, którym może być nadany rygor natychmiastowej wykonywalności w trybie kodeksu postępowania administracyjnego.

Zgodnie z art. 26. § 1 kodeksu karnego „Nie popełnia przestępstwa ten, kto działa w celu uchylenia bezpośredniego niebezpieczeństwa grożącego jakiemukolwiek dobru chronionemu prawem, jeżeli niebezpieczeństwa nie można inaczej uniknąć, a dobro poświęcone przedstawia wartość niższą od dobra ratowanego".

7.5 Zabezpieczenie pogorzeliska

Po zakończeniu akcji ratowniczo- gaśniczej Sekretarz Urzędu lub pracownik przez niego wyznaczony zobowiązany jest do:

- zabezpieczenia miejsca po pożarze, wystawienia posterunku pogorzelowego celem uniknięcia pożaru wtórnego lub nieszczęśliwego wypadku,
- przystąpienia do uporządkowania pogorzeliska po zakończeniu działalności komisji powołanej do stwierdzenia przyczyny powstania pożaru.

7.6 Ogólne zasady prowadzenia akcji ratowniczo-gaśniczej w przypadku pożaru lub wybuchu.

Akcją ratowniczo- gaśniczą nazywamy wykonywanie wszelkich działań i czynności związanych z ratowaniem ludzi i mienia z pomieszczenia, obiektu lub terenu objętego pożarem lub skutkami wybuchu.

Akcja ratowniczo- gaśnicza dzieli się na:

- akcję ratowniczą- polegającą na wyprowadzeniu ze strefy pożaru osób poszkodowanych oraz udzieleniu im pierwszej pomocy i likwidacji miejscowego zagrożenia,
- akcję gaśniczą- polegającą na zlokalizowaniu i ugaszeniu pożaru.

Pierwsze działania ratowniczo- gaśnicze mają na celu:

- wyprowadzenie ludzi z strefy objętej pożarem lub skutkami wybuchu,
- jeżeli jest możliwe, ugaszenie pożaru w zarodku lub ograniczenie jego rozprzestrzeniania wykonują to pracownicy UG do czasu przybycia jednostek ochrony przeciwpożarowej z zewnątrz, m.in. przy pomocy agregatów gaśniczych i gaśnic.

Kolejność prowadzenia działań podczas akcji ratowniczo- gaśniczej jest następująca:

a) ogłoszenie alarmu o pożarze,
b) ewakuacja poszkodowanych, załogi i udzielenie pierwszej pomocy,
c) wstępne rozpoznanie źródła i rozmiaru pożaru,
d) podjęcie odpowiednich działań gaśniczych,
e) zabezpieczenie terenu na czas akcji,
f) likwidacja pożaru,
g) likwidacja skutków pożaru lub wybuchu,
h) odwołanie alarmu.

Rozpoznanie wstępne źródła i rozmiaru pożaru dokonuje się na podstawie informacji o miejscu, rodzaju i ilości palących się materiałów uzyskanych od:

- użytkownika,
- grupy rozpoznawczej.

Przy ocenie rozmiaru i możliwości rozprzestrzenienia się pożaru należy brać pod uwagę:

- powierzchnię, kubaturę objętą pożarem w chwili podjęcia pierwszych działań gaśniczych,

- rodzaj elementów budowlanych obiektu pod względem łatwości, rozprzestrzeniania się ognia po ich powierzchni,
- rodzaj zabudowy wewnętrznej (zwarta, przestrzenna, nie oddzielone trwale połączenia między pomieszczeniami, obiektami),
- możliwość zastosowania istniejących elementów budowlanych i wyposażenia obiektów do ograniczenia strefy objętej pożarem,
- odległości od obiektów sąsiednich.

Przy gaszeniu pożaru należy wykorzystać wszystkie dostępne środki i sprzęt techniczny będący na wyposażeniu Urzędu Gminy oraz podejmować działania w pierwszym rzędzie mające na celu ewakuację ludzi z obszaru objętego pożarem, a następnie osiągnięcie jak największej skuteczności, w tym między innymi:

- dobór odpowiednich środków gaśniczych (woda, piana gaśnicza, proszki gaśnicze itd.),
- sposób i intensywność podania środka gaśniczego (prądy gaśnicze zwarte, rozproszone, mgły wodne, użycie wewnętrznego bądź zewnętrznego hydrantu, użycie prądownic),
- określenie optymalnego kierunku natarcia, obrony obiektów sąsiednich,
- odcięcie zaworami lub zaślepienie wszystkich niezbędnych rurociągów i połączeń łączących pomieszczenia objęte pożarem z sąsiednimi,
- ustalenie niezbędnych sił i środków.

Prowadzenie działań gaśniczych w warunkach Urzędu Gminy może okazać się bardzo utrudnione z uwagi na :

- szybki rozwój pożaru, co w konsekwencji może doprowadzić do pożarów dużych,

- z uwagi na dużą ilość palnych mediów należy każdorazowo dobrać skuteczne środki gaśnicze i zapewnić ich dostateczną ilość w odpowiednim czasie.

Dowodzący grupą ratowniczo-gaśniczą nadzoruje bezpośrednio pracą służb współdziałających w akcji ratowniczo-gaśniczej. Dowodzący utrzymuje stałą łączność ze sztabem akcji w celu informowania o przebiegu akcji ratowniczej, jak też w celu informowania o potrzebach w zakresie sił i środków.

Dla zabezpieczenia terenów objętych pożarem lub skutkami wybuchu należy:

- wydzielić teren akcji,
- zamknąć dla ruchu kołowego i pieszego drogi przez wystawienie posterunków,
- przejścia dla pieszych wydzielić linami (taśmami), teren oznakować tablicami ostrzegawczymi itp.

Wszystkie działania ratowniczo- gaśnicze i likwidacyjne w czasie pożaru należy prowadzić w sposób bezpieczny.

Wyżej wymienione zasady i sposoby postępowania mają charakter ogólny, gdyż szczegółowe podejmowanie decyzji oraz czynności i działania ratowniczo- gaśnicze w zależności od następujących po sobie kolejnych warunków ich prowadzenia dyktuje bieżąca sytuacja zdarzeń i nie jest możliwe szczegółowe i trafne opisanie postępowania ratowniczego adekwatnego do występującego w danej chwili zagrożenia.

8. ORGANIZACJA I WARUNKI EWAKUACJI

Czas ewakuacji jest to okres od momentu zasygnalizowania konieczności ewakuacji do osiągnięcia przez wszystkie osoby przebywające w obiekcie lub jego części wyj-

ścia końcowego lub miejsca bezpiecznego. Jest on ściśle uzależniony od charakterystyki pożarowej budynku, stanu dróg ewakuacyjnych ilości osób w budynku, wskaźnika przepustowości, wskaźnika zagęszczenia pomieszczenia oraz od przygotowania personelu do prowadzenia skutecznych działań.

Pracownicy Urzędu w początkowej fazie organizacji akcji ewakuacyjno- ratowniczej (do czasu przybycia wyspecjalizowanych ekip ratowniczych) zdani są tylko na własne siły. Muszą umiejętnie rozdzielić czas na alarmowanie służb ratowniczych, otoczenia i przystąpienie do ewentualnego gaszenia pożaru oraz do prowadzenia ewakuacji. Kolejność wykonywanych czynności będzie ściśle uzależniona od ilości pracowników. Od ich opanowania, znajomości zasad postępowania oraz prawidłowego zadziałania uzależniona jest skuteczność akcji ratowniczo-gaśniczej.
Bezpieczeństwo ewakuacji jest zawsze determinowane przez czas pomiędzy momentem uświadomienia sobie przez człowieka zagrożenia ze strony pożaru bądź odebraniem alarmu o pożarze, a czasem, w którym ucieczka jest już niemożliwa na skutek działania czynników pożarowych. Odpowiednie warunki ewakuacji- jest to zespół przedsięwzięć oraz środków techniczno- organizacyjnych zapewniający szybkie i bezpieczne opuszczenie strefy zagrożonej lub objętej pożarem.
Właściwe zaprojektowanie i utrzymanie w odpowiednim stanie dróg i dojść ewakuacyjnych gwarantujących bezpieczną ewakuację osób z budynków stanowi jeden z podstawowych wymogów w zakresie ochrony przeciwpożarowej stawianych obiektom budowlanym.

Wymagania dla dróg i wyjść ewakuacyjnych.

Na drogach komunikacji ogólnej służących celom ewakuacji zabronione jest stosowanie łatwopalnych elementów wystroju wnętrz, a okładziny ścian powinny być wykonane, co najmniej z materiałów trudno zapalnych. Wiąże się to z wyeliminowaniem możliwości rozprzestrzeniania się ognia po drogach ewakuacyjnych oraz wy-

eliminowaniem możliwości odcięcia dróg ewakuacji dla osób mogących przebywać w poszczególnych pomieszczeniach budynku.

Z pomieszczeń, w których mogą przebywać ludzie, należy zapewnić bezpieczne wyjście prowadzące bezpośrednio na poziome (korytarze) drogi komunikacji ogólnej zwane dalej „drogami ewakuacyjnymi".

W celu zapewnienia sprawnej i bezpiecznej ewakuacji na drogach komunikacji ogólnej służących celom ewakuacji oraz na drogach ewakuacyjnych zabrania się:

⇒składowania jakichkolwiek materiałów palnych,

⇒zamykania drzwi (zasadniczych i dodatkowych) w sposób uniemożliwiający ich natychmiastowe użycie,

⇒utrudniania lub uniemożliwiania dostępu do wyjść ewakuacyjnych.

Drogi ewakuacyjne powinny odpowiadać następującym warunkom technicznym:

- ✓ Szerokość poziomych dróg ewakuacyjnych oblicza się przyjmując 0,6 m na 100 osób mogących przebywać na danej kondygnacji budynku, jednak szerokość ta nie może być mniejsza niż 1,4 m. Szerokość poziomej drogi ewakuacyjnej może być zmniejszona do 1,2 m, jeżeli jest ona przeznaczona do ewakuacji nie więcej niż 20 osób.
- ✓ Wysokość dróg ewakuacyjnych nie może być mniejsza niż 2,2 m, natomiast wysokość przejścia, drzwi lub lokalnego obniżenia - 2 m.
- ✓ Jeżeli na drodze ewakuacyjnej stosuje się w jednym przejściu mniej niż 3 stopnie, to różnica poziomów powinna być wyraźnie oznakowana.

Na drogach ewakuacyjnych zabrania się wykonywania:

⇒ podnoszonych i obrotowych drzwi ewakuacyjnych,

⇒ schodów ze stopniami zabiegowymi, jeżeli są jedyną drogą ewakuacji,

⇒ spoczników ze schodami,

⇒ drzwi rozsuwanych, jeżeli służą one wyłącznie ewakuacji, jest zabronione.

Drogi i wyjścia ewakuacyjne powinny być oznakowane zgodnie z Polską Normą.

Pożarnicze tablice informacyjne.

Do podawania informacji o kierunkach dróg ewakuacyjnych, rozmieszczenia podręcznego sprzętu gaśniczego, urządzeń alarmowania pożarowego oraz punktów czerpania wody służą pożarnicze tablice informacyjne, wykonane zgodnie z PN w postaci znaków.

Znaki ewakuacyjne mają za zadanie ukierunkować w każdym obiekcie ruch strumieni ludzkich zgodnie z przyjętą koncepcją ewakuacji. Szczególnie ważne jest zwrócenie uwagi w tych miejscach, w których prowadzi więcej niż jedna droga ewakuacyjna.

Podstawowa zasada określająca rozmieszczenie znaków ewakuacyjnych wynika z bezpośrednio sformułowania zawartego w polskich przepisach, mówiącego o konieczności dostarczenia informacji niezbędnych do ewakuacji; z każdego miejsca na drodze ewakuacyjnej, w którym może pojawić się wątpliwość, co do kierunku ewakuacji, powinien być widoczny znak ewakuacyjny.

Znaki ochrony przeciwpożarowej wskazują miejsca rozmieszczenia podręcznego sprzętu gaśniczego, hydrantów wewnętrznych i zewnętrznych. Poszczególne znaki powinny mieć rozmiary, kolorystykę i właściwości specjalne (fotoluminescencyjne) zgodnie z wymaganiami szczegółowymi zawartymi w PN.

Znaki bezpieczeństwa „EWAKUACJA" zgodnie z Polską Normą:

„WYJŚCIE EWAKUACYJNE"

WYJŚCIE EWAKUACYJNE	Do oznakowania wyjść prowadzących z budynku, strefy pożarowej- na obudowaną i zamkniętą drzwiami klatkę schodową lub na zewnątrz.

„KIERUNEK DO WYJŚCIA DROGI EWAKUACYJNEJ SCHODAMI W DÓŁ LUB W GÓRĘ"

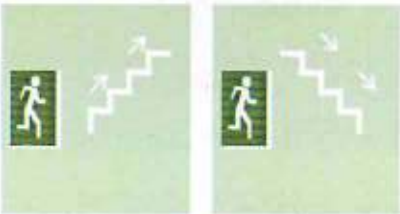

Wskazuje kierunek drogi ewakuacyjnej, na której znajdują się schody prowadzące w dół lub w górę, w kierunku lewym lub prawym.

Znaki bezpieczeństwa „OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA", zgodnie z Polska Normą:

Znak zawieszony nad punktem ustawienia lub zawieszenia gaśnicy.

Znaki bezpieczeństwa „TECHNICZNE ŚRODKI PRZECIWPOŻAROWE" zgodnie z Polską Normą:

„PRZECIWPOŻAROWY WYŁĄCZNIK PRĄDU"

Oznaczenie przeciwpożarowego wyłącznika prądu elektrycznego w budynku lub innym obiekcie.

HYDRANT ZEWNĘTRZNY:

Oznakowanie hydrantów zewnętrznych nadziemnych lub podziemnych. może występować w postaci planszy na ścianie budynku lub trójściennego znaku przestrzennego (na każdej ścianie powielony ten sam znak).

Zasady rozmieszczania znaków ewakuacyjnych:

Znaki ewakuacyjne, podobnie jak inne oznakowania systemu fotoluminescencyjnego, powinny być tak usytuowane w stosunku do źródeł światła, by zapewniało to ich dostateczną luminancję. Ponieważ oświetlenie płaszczyzn pionowych może być nawet ponad dwa razy mniejsze niż płaszczyzn poziomych, przy oświetleniu dróg ewakuacyjnych zgodnym z PN, nie we wszystkich miejscach na ścianach natężenie oświetlenia będzie dostateczne. Należy więc dążyć do umieszczania znaków fotoluminescencyjnych możliwie blisko źródeł światła. Niecelowe jest umieszczanie znaków ewakuacyjnych równolegle do kierunku ruchu.

Wykorzystanie w tym celu znaków fotoluminescencyjnych stanowi dodatkowe zabezpieczenie na wypadek niesprawności podświetlenia po zaniku oświetlenia podstawowego.

Znaki te umieszczane są na ścianach (w miarę możliwości na wysokości ok. 150 cm, odpowiadającej średniej wysokości normalnej linii środkowej widzenia) lub nad drogą ewakuacyjną (na wysokości, co najmniej 200 cm), tam gdzie to jest możliwe prostopadle do kierunku ruchu informowanych ludzi. W przypadku, gdy ten ostatni warunek nie jest spełniony, znak musi mieć rozmiary dodatkowo powiększone tak, by jego rzut na płaszczyznę prostopadłą do kierunku ruchu ludzi miał rozmiary wynikające z obliczeń zgodnie z PN.

Sposoby prowadzenia ewakuacji zorganizowanej i indywidualnej:

Ewakuacja jest elementem akcji ratowniczo- gaśniczej. Polecenie o konieczności ewakuacji ludzi i mienia podejmuje kierujący akcją ratowniczo- gaśniczą:

- w pierwszej fazie akcji- najwyższy funkcją pracownik,
- w drugiej fazie- Dowódca przybyłej JRG PSP

Ewakuację zorganizowaną prowadzą odpowiednio do tego przygotowany teoretycznie i praktycznie zastępy JRG.

W ramach tej ewakuacji, jeżeli zajdzie taka konieczność, ratowane są wszystkie osoby przebywające w budynku i cały personel.

Ewakuację indywidualną rozpoczyna prowadzić każda osoba w chwili, kiedy widzi powstające lub rozprzestrzeniające się zagrożenie. W takiej sytuacji przestrzegając podstawowych zasad bezpieczeństwa oraz kierując się zdrowym rozsądkiem należy udać się do najbliższego wyjścia ewakuacyjnego lub innego wyjścia (np. okna, jeżeli znajduje się na parterze) i opuścić zagrożona strefę.

Po znalezieniu się w miejscu bezpiecznym należy zgłosić się do kierującego akcją ratowniczą w celu poinformowania, że samemu opuściło się obiekt.

Ewakuację należy rozpocząć z pomieszczeń:

1) które są bezpośrednio objęte pożarem,
2) do których istnieje możliwość rozprzestrzeniania się ognia, dymów pożarowych (gazowych produktów spalania) i substancji toksycznych,
3) które mogą być odcięte przez ogień,

O kolejności ewakuowanych grup decyduje kierownik akcji ratowniczej. W przypadku odcięcia dróg ruchu (ewakuacji) dla pojedynczych osób grup ludzi należy niezwłocznie dostępnymi środkami (telefonicznie, głosem lub przy pomocy posłańca) powiadomić o zaistniałym fakcie dowodzącego akcją ratowniczą.

Z chwilą przybycia jednostek straży pożarnej, kierownictwo akcją przejmuje ich dowódca, któremu należy przekazać informację o dotychczasowej działalności i stanie

zagrożenia ludzi. Przybycie jednostek straży pożarnej nie zwalnia pracowników od dalszej pracy w zakresie ewakuacji. Nadal powinni wykonywać czynności, ściśle w myśl poleceń kierującego akcją ratowniczo- gaśniczą.

Sposoby ewakuacji poszkodowanych.

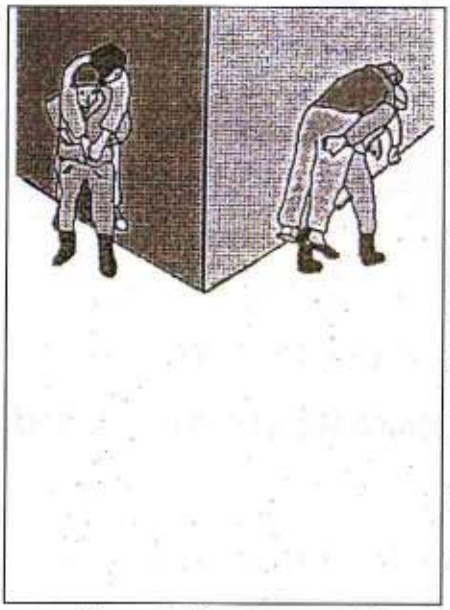

Ratowany zakłada ręce od tyły przez ramiona ratownika, aby zwisały one na piersi ratującego. Ciało powinno spoczywać na plecach ratownika w taki sposób, aby nogi zwisały 15 - 20 cm nad ziemią. W określonych wypadkach ratujący przytrzymuje zwisające ręce przenoszonego, może też czynić to ręką, używając drugiej do lepszego ułożenia i przytrzymania ratowanego na plecach lub złapania się poręczy, Np. przy schodzeniu po schodach.

Rys. 1. Przenoszenia „uchwytem tłumokowym".

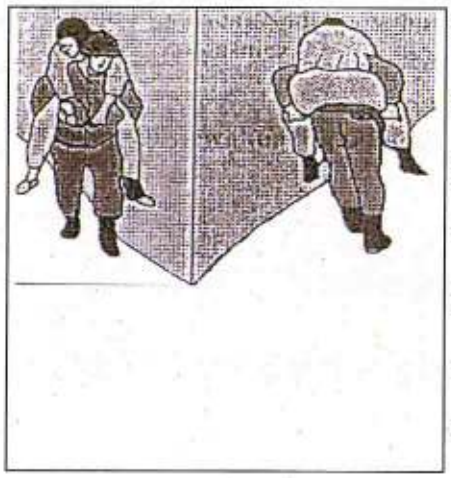

Ratowany leży na plecach ratownika i przytrzymuje się rękami za jego szyję. Ratujący podchwytem pod kolana przytrzymuje ratowanego w ten sposób, aby środek ciężkości ratowanego znajdował się na wysokości krzyża ratującego. Ratownik, podobnie jak w wypadku chwytu „tłumokowego" jest lekko pochylony do przodu.

Rys. 2. Przenoszenie „chwytem na barana".

Przy ewakuacji indywidualnej pomieszczenia o dużym stopniu zadymienia najlepiej należy opuszczać poruszając się w pozycji przychylonej lub na kolanach, zasłaniając usta zwilżoną chusteczką.

Rys. 3. Sposób opuszczania pomieszczeń silnie zadymionych

9. ZASADY DOTYCZĄCE ROZMIESZCZENIA I WYPOSAŻENIA OBIEKTÓW W PODRĘCZNY SPRZĘT GAŚNICZY, ZASADY ICH OBSŁUGI I UŻYCIA ORAZ SPOSÓB PODDAWANIA ICH PRZEGLĄDOM TECHNICZNYM I CZYNNOŚCIOM KONSERWACYJNYM.

Gaśnice

W myśl rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z 16 czerwca 2003 roku (Dz. U. Nr 121, poz. 1138) obiekty powinny być wyposażone w podręczny sprzęt gaśniczy (gaśnice, agregaty gaśnicze i koce gaśnicze) w zależności od zagrożenia wybuchem, kategorii zagrożenia ludzi, wielkości obciążenia ogniowego oraz powierzchni.

Masa środka gaśniczego 2 kg (lub 3 dm^3) powinna przypadać:

- w strefach pożarowych zaliczonych do kategorii zagrożenia ludzi ZL I i ZL III - na każde 100 m^2 powierzchni,
- w budynkach produkcyjnych i magazynowych o gęstości obciążenia ogniowego powyżej 500 MJ/m^2 - na każde 100 m^2,
- w budynkach produkcyjnych i magazynowych o gęstości obciążenia ogniowego poniżej 500 MJ/m^2 - na każde 300 m^2.

Należy zaznaczyć, że rodzaj gaśnic winien być dostosowany do gaszenia tych grup pożarów, określonych w Polskich Normach dotyczących podziału pożarów, które mogą wystąpić w obiekcie. Dla Urzędu Gminy w Inowrocławiu wymagane jest 30 kg środka gaśniczego. Ponadto zgodnie z wymaganiami Polskiej Normy będącej odpowiednikiem normy europejskiej (EN) gaśnice wyprodukowane przed 1992 rokiem winny być wycofane z eksploatacji.

Zasady rozmieszczania podręcznego sprzętu gaśniczego:

- sprzęt powinien być umieszczony w miejscach łatwo dostępnych i widocznych, przy wejściach, przy przejściach i korytarzach, przy wyjściach na zewnątrz pomieszczeń;
- do sprzętu powinien być zapewniony dostęp o szerokości co najmniej 1 m.;
- odległość dojścia do sprzętu nie powinna być większa niż 30 m;
- sprzęt należy umieszczać w miejscach nie narażonych na uszkodzenie mechaniczne oraz działanie źródeł ognia;
- miejsca ustawienia sprzętu należy oznakować zgodnie z PN.

Efektywność zadziałania gaśnic zależy:

- od osoby gaszącej (bliskie podejście do źródła ognia),
- od odległości strumienia środka gaśniczego od źródła pożaru,
- od czasu jaki upłynął od powstania pożaru do chwili skierowania na niego środka gaśniczego.

Wady gaśnic to:

- konieczność bliskiego podejścia do źródła ognia,
- krótki czas działania,

Oznaczenia Gaśnic: A, B, C, D, E, F.

Grupa pożarów	Rodzaj materiału palnego	Środki gaśnicze
	Ciała stałe pochodzenia organicznego, przy spalaniu których występuje zjawisko żarzenia: • drewno, • papier, • tkaniny, • węgiel, • tworzywa sztuczne	Środki chłodzące: • woda Środki tłumiące: • proszek gaśniczy, • piana gaśnicza,
	Ciecze palne i materiały topiące się na skutek temperatury: • benzyny i ciecze ropopochodne, • parafiny i woski, • farby i lakiery, • naftalen	Środki chłodzące: • dwutlenek węgla Środki tłumiące: • proszek gaśniczy, • piana gaśnicza, • gazy obojętne
	Gazy palne: • metan, propan, butan, • acetylen, • gaz ziemny	Środki chłodzące: • dwutlenek węgla Środki tłumiące: • proszek gaśniczy, • gazy obojętne
	Metale palne: • Magnez, • Sód, • Potas	Środki tłumiące: • proszek gaśniczy specjalny, • gazy obojętne
	Oleje roślinne i tłuszcze zwierzęce w urządzeniach kuchennych	Środki tłumiące: • środek gaśniczy FETTEX
E	**Każda gaśnica, która może być stosowana w obrębie urządzeń elektrycznych pod napięciem posiada odpowiednią adnotację na zbiorniku gaśnicy .**	Środki chłodzące: • dwutlenek węgla Środki tłumiące: • proszek gaśniczy,

W zależności od konstrukcji i rodzaju użytego środka gaśniczego rozróżnia się następujące typy i rodzaje podręcznego sprzętu gaśniczego (gaśnic i agregatów gaśniczych):

- gaśnice proszkowe
- gaśnice śniegowe
- gaśnice pianowe i płynowe
- agregaty gaśnicze proszkowe
- agregaty gaśnicze śniegowe
- agregaty gaśnicze pianowe (płynowe)

PRZEGLĄDY TECHNICZNE I CZYNNOŚCI KONSERWACYJNE:

1. Zasady konserwacji gaśnic i agregatów.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych z 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109, poz. 719) urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice powinny być poddawane przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym zgodnie z zasadami określanymi w Polskich Normach dotyczących urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic, w odnośnej dokumentacji techniczno-ruchowej oraz instrukcji obsługi.

Przeglądy techniczne i czynności konserwacyjne, o których mowa wyżej, powinny być przeprowadzane w okresach i w sposób zgodny z instrukcją ustaloną przez producenta, nie rzadziej niż raz w roku.

Użytkownik po przeprowadzonych czynnościach kontrolnych, konserwacyjnych lub naprawczych powinien wymagać od konserwatora poświadczenia wykonania prac związanych z utrzymaniem gaśnic w stanie gotowości.

Okres konserwacji gaśnic może być skrócony w zależności od warunków atmosferycznych.

Dla zapewnienia sprawności sprzętu ppoż. oraz jego gotowości do użycia należy dokonać i przestrzegać warunków technicznych Dozoru Technicznego:

a) przeglądów stanu technicznego,
b) okresowej konserwacji,

c) czynności naprawczych.

W zakres przeglądu wchodzi ocena stanu technicznego gaśnic i ich gotowość do użycia:

- sprawdzenie ciśnienia w gaśnicach pod stałym ciśnieniem (wskazanie manometru), gaśnice oznaczone literą X,
- w gaśnicach pod zmiennym ciśnieniem - sprawdzenie stanu napełnienia gazu wyrzutowego w zbiornikach zasilających, gaśnice oznaczone literą Z,
- sprawdzenie stanu węży, prądownic, głowic i zaworów;
- stan etykiet (czy są czytelne).

W zakres konserwacji wchodzi wymiana uszkodzonych elementów a także sprawdzenie stanu proszku gaśniczego (roztworu środka pianotwórczego, CO_2).

Czynności naprawcze wykonuje się wtedy, gdy zasadnicze elementy gaśnicy, takie jak prądownice, głowice, zawory, uległy zniszczeniu lub uszkodzeniu (niedopuszczalne są naprawy zbiorników ciśnieniowych a także zaworów bezpieczeństwa).

Przeglądy gaśnic zaleca się dokonywać nie rzadziej niż raz w roku. Przegląd, konserwacja i naprawa sprzętu mogą być wykonywane przez upoważnionego konserwatora.

2. System sygnalizacji pożarowej:
   - badania okresowe centrali POLAN 4100 – przynajmniej raz w roku,
   - stan połączenia przewodu ochronnego, uziemiającego lub zerującego co 6 m-cy,
   - stan naładowania baterii przynajmniej raz w roku,
3. Instalacja elektryczna– 1 raz na 5 lat.
4. Przeciwpożarowy wyłącznik prądu– 1 raz na rok.
5. Instalacja odgromowa– 1 raz na 5 lat.

OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA ORAZ ZASADY UŻYCIA I OBSŁUGI PODRĘCZNEGO SPRZĘTU GAŚNICZEGO

Podręczny sprzęt gaśniczy służy do gaszenia pożarów w zarodku, tzn. w pierwszej fazie ich powstania.

Do podręcznego sprzętu gaśniczego można zaliczyć:

- gaśnice i agregaty gaśnicze,
- hydronetki,
- koce gaśnicze,
- hydranty wewnętrzne.

Gaśnice są to przenośne urządzenia gaszące, o masie środka gaśniczego nie przekraczającego 20 kg, które po uruchomieniu samodzielnie wyrzucają środek gaśniczy na skutek działania ciśnienia gazu znajdującego się w zbiorniku gaśnicy lub zmagazynowanego w oddzielnym pojemniku.

Agregaty gaśnicze są to gaśnice o większej masie środka gaśniczego, podobnej konstrukcji i zasadzie działania, ze względu na większą masę wyposażone w koła i uchwyty służące do ręcznego przetaczania.

Przy ustalaniu rodzaju sprzętu gaśniczego należy stosować następujące zasady:

- ***Do gaszenia pożaru grupy*** **A** (pożary ciał stałych pochodzenia organicznego przy spalaniu których występuje zjawisko żarzenia np. drewno, papier, węgiel, tworzywo sztuczne) stosuje się gaśnice płynowe lub pianowe,
- ***Do gaszenia pożaru grupy*** **B** (pożary cieczy palnych i substancji stałych topiących się wskutek ciepła wydzielanego podczas pożaru, np. benzyna, olej, naftalen, alkohol, aceton, lakier, tłuszcze) stosuje się zamiennie gaśnice płynowe, pianowe, śniegowe, proszkowe lub halonowe,
- ***Do gaszenia pożarów grupy*** **C** (pożary gazów palnych, np. propanu, acetylenu, gazu ziemnego) stosuje się zamiennie gaśnice proszkowe, śniegowe lub halonowe,
- ***Do gaszenia pożarów grupy*** **D** (pożary metali lekkich np. magnezu, sodu, potasu, litu) stosuje się gaśnice proszkowe specjalnie do tego celu przeznaczone,
- ***Do gaszenia pożarów poszczególnych grup z indeksem E*** (pożary urządzeń elektrycznych pod napięciem i innych materiałów znajdujących się w pobliżu tych urządzeń) stosuje się zamiennie gaśnice śniegowe, halonowe lub proszkowe.

Gaśnice proszkowe

Gaśnice proszkowe. Agregaty proszkowe

ZALETY

- nietoksyczność, neutralność
- duża zdolność penetracji ognia, chłodzenie i tworzenie warstwy izolacyjnej przed ogniem
- możliwość gaszenia urządzeń elektrycznych
- proszki fosforanowe posiadają zwiększoną odporność na wilgoć, wstrząsy i gaszą pożary grupy A
- gasi skutecznie pożary gazów

ZASTOSOWANIE

- proszki fosforanowe gaszą pożary grupy A, B, C
- proszki węglanowe gaszą pożary grupy B, C
- urządzenia elektryczne pod napięciem do 1 kV
- pożary grup D (proszek D)

PRZECIWWSKAZANIA

- nie powinno się gasić:
  - części ruchomych maszyn
  - komputerów i sprzętu elektronicznego

DZIAŁANIE

- wyciągnąć zawleczkę bezpieczeństwa
- nacisnąć dźwignię
- uwolniony proszek i jego wydajność kontroluje się zaworem

Gaśnice i agregaty proszkowe cechuje wysoka skuteczność gaśnicza proszków, opierająca się przede wszystkim na ich działaniu inhibitującym (przerywającym) proces palenia, będącym reakcją chemiczną. Proszki grupy ABC przeznaczone są do gaszenia pożarów materiałów stałych, cieczy i gazów palnych oraz urządzeń elektrycznych pod napięciem. gaśnice i agregaty proszkowe stosuje się przede wszystkim tam,

gdzie zachodzi obawa uszkodzenia materiałów i urządzeń szczególnie cennych, które przy stosowaniu innych środków gaśniczych, a zwłaszcza wody i piany mogą ulec zniszczeniu. Uruchamianie gaśnic proszkowych i agregatów jest równe w zależności od typu gaśnicy. Gaśnice GP-1 i GP-2 uruchamia się pociągając na dźwignię zabezpieczającą do zerwania plomby i naciśnięcie dźwigni mechanicznej. Gaśnice GP-6 i GP-12 uruchamia się wbijając ręką zbijak i uruchamiając dźwignię prądownicy. Uruchomienie agregatu proszkowego następuje przez odkręcenie zaworu butli z azotem, a po osiągnięciu na manometrze odpowiedniego ciśnienia (16 kg/cm^2)

przez naciśnięcie dźwigni zaworu prądownicy.

Gaśnice śniegowe Gaśnice i agregaty śniegowe przeznaczone są do gaszenia w zarodku pożarów cieczy palnych, gazów (np. metan, propan, acetylen) oraz pożarów

Typy gaśnic (2)

Gaśnice śniegowe. Agregaty śniegowe

ZALETY

- środek gaśniczy nie wymaga do uwolnienia czynnika wyzwalającego
- zbija mechanicznie płomień dzięki sile podmuchu
- działa tłumiąco wypychając tlen gazem obojętnym
- działa chłodząco, temperatura CO_2: –78°C
- nie pozostawia śladów po użyciu
- stosuje się do gaszenia urządzeń pod napięciem

ZASTOSOWANIE

- pożary grupy B i C
- urządzenia i instalacje pod napięciem do 1 kV

PRZECIWWSKAZANIA

- nie wolno gasić:
  - pożarów siarki, węgla, metali lekkich, materiałów, obok których są związki cyjanków
  - palących się ludzi
  - silnie rozgrzanych elementów konstrukcji urządzeń

DZIAŁANIE

- wyciągnąć zawleczkę
- nacisnąć dźwignię uwalniającą CO_2
- wydajność kontrolować zaworem

instalacji i urządzeń elektrycznych znajdujących się pod napięciem. Działanie gaśnicze dwutlenku węgla polega na silnym oziębieniu palących się materiałów oraz zmniejszeniu stopnia nasycenia mieszaniny palnej tlenem.

Zabrania się gaszenia tymi gaśnicami palącej się na człowieku odzieży.

Nowe typy gaśnic śniegowych uruchamiane są przy pomocy zaworów szybko otwieralnych

Gaśnice płynowe (pianowe):

Przeznaczone są do gaszenia pożarów ciał stałych, np. tworzyw sztucznych, tkanin, papieru, drewna oraz cieczy palnych. Działanie gaśnicze polega na schłodzeniu palącego się materiału oraz na odcięciu dopływu powietrza do strefy spalania.

Zabrania się gaszenia tymi gaśnicami urządzeń elektrycznych znajdujących się pod napięciem.

Typy gaśnic (1)

Gaśnice pianowe. Agregaty pianowe

ZALETY

- zapewnia szybkie chłodzenie przez skroplenie środka w kontakcie z pożarem
- tworzy powłokę odcinającą wydzielanie par palnych cieczy i uniemożliwia ponowne zapalenie
- może być użyta do gaszenia urządzeń elektrycznych, jeżeli posiadają informacje o dopuszczeniu

ZASTOSOWANIE

- pożary grupy A, B

PRZECIWWSKAZANIA

- nie gasić:
  - ciał reagujących z wodą, jak np. sód, potas, karbol, wapno
  - ciał palących się w postaci żaru w wysokich temperaturach
  - instalacji i urządzeń elektrycznych pod napięciem

DZIAŁANIE

- wyciągnąć zawleczkę bezpieczeństwa
- nacisnąć dźwignię
- skierować zawór na źródło ognia naciskając dźwignię

Koc gaśniczy:

Koc gaśniczy wykonany w postaci płachty z włókna szklanego o powierzchni około 2 m^2. Jest całkowicie niepalny. Przechowuje się go w specjalnych futerałach i zawiesza się na ścianach wewnątrz budynku. Koc gaśniczy służy do tłumienia pożaru w zarodku przez odcięcie dopływu powietrza do palącego się przedmiotu. Można go używać m.in. do gaszenia pożarów silników spalinowych i elektrycznych i płynów łatwopalnych znajdujących się w niewielkich naczyniach, związków chemicznych, materiałów stałych.

W celu użycia koca gaśniczego należy chwycić go oburącz za uchwyty zwisające u dołu futerału i szarpnąć w dół, co spowoduje pęknięcie cięgna plomby i wysunięcie się koca z futerału; następnie należy rozwinąć koc przez strzepnięcie, podbiec do ognia i narzucić go na palący się przedmiot. Przez przyduszenie obrzeży trzeba starać się dokładnie odizolować miejsce pożaru od dostępu powietrza.

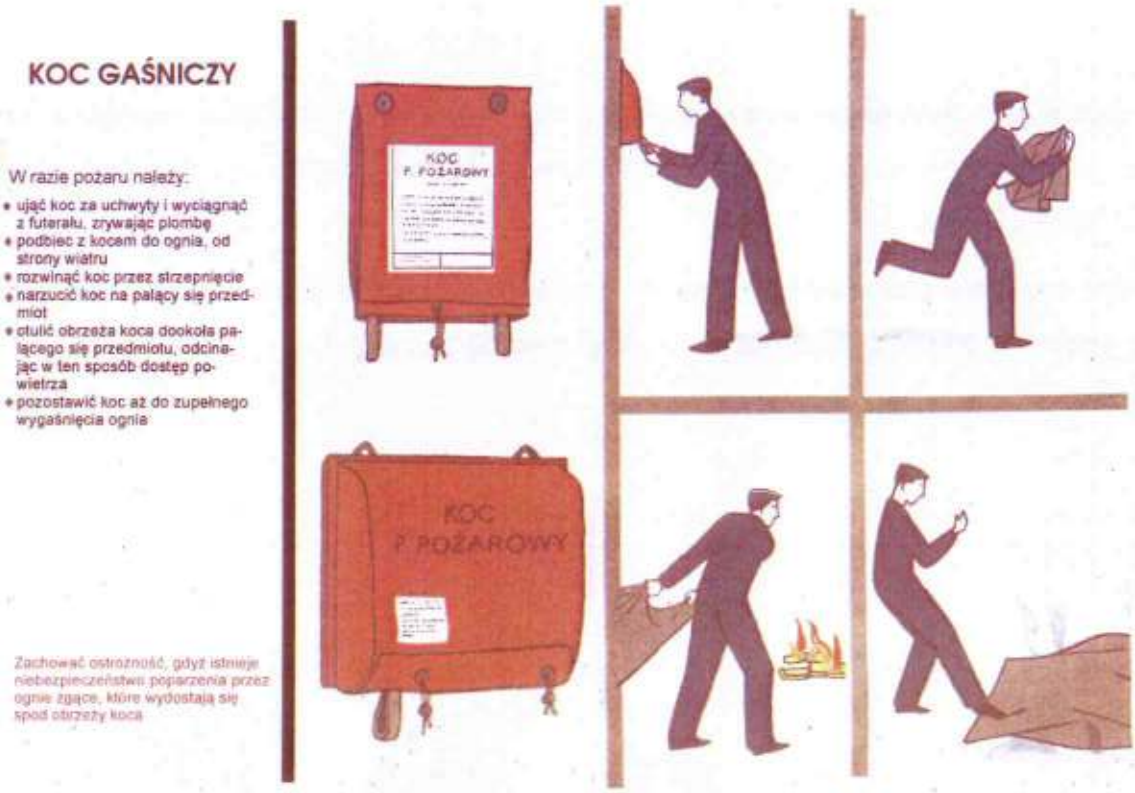

Hydrant wewnętrzny

Budynek, który posiada wewnętrzną sieć wodociągową przeciwpożarową może być wyposażony też w hydranty wewnętrzne.

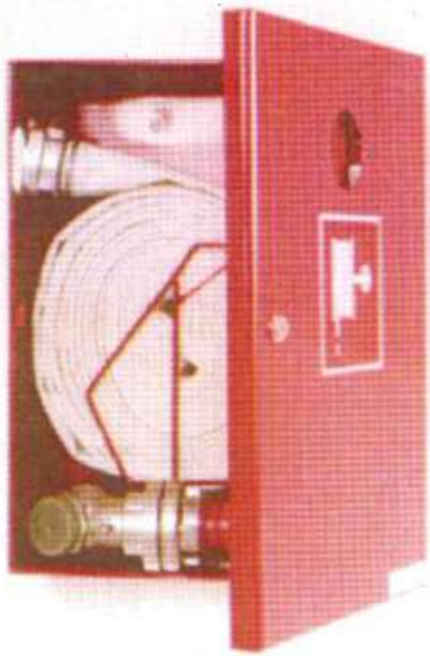

Uruchamianie hydrantu wewnętrznego odbywa się przez dwie osoby, z których jedna po otwarciu szafki hydrantowej rozwija wąż hydrantowy, a druga obsługuje zawór hydrantowy.

Hydrant zasilany jest wodą z sieci wodociągowej, a siła rzutu strumienia wody zależna jest od ciśnienia panującego w sieci wodociągowej.

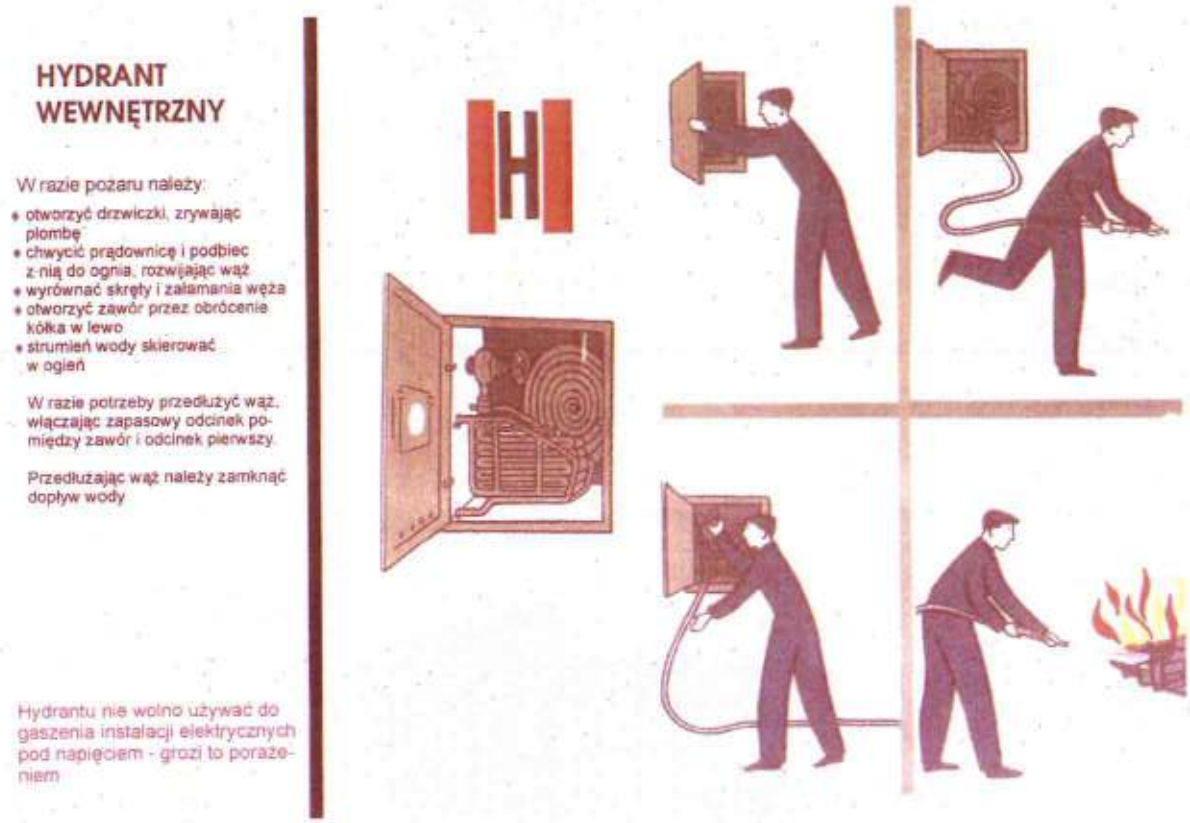

10. ORGANIZACJA SZKOLENIA I ZAZNAJAMIANIA PRACOWNIKÓW Z PRZEPISAMI PRZECIWPOŻAROWYMI.

Organizacja szkolenia przeciwpożarowego.

Udział w szkoleniu przeciwpożarowym jest obowiązkiem wszystkich pracowników niezależnie od zajmowanego stanowiska i okresu zatrudnienia. Dla wszystkich pracowników powinny być prowadzone i organizowane przez pracodawcę, odpowiednio udokumentowane następujące rodzaje szkoleń z zakresu ochrony przeciwpożarowej.

Wstępne przeszkolenie pracowników nowo przyjmowanych.

Wstępne szkolenie nowo przyjmowanych pracowników polega na zapoznaniu ich z:

- występującym w budynku (obiekcie, pomieszczeniu oraz terenie) zagrożeniem pożarowym oraz obowiązującymi przepisami w zakresie zapobiegania pożarom oraz zasadami zwalczania pożarów wynikającymi z treści „Instrukcji bezpieczeństwa pożarowego",
- obsługą podręcznego sprzętu gaśniczego stanowiącego wyposażenie budynków,
- zasadami gaszenia pożarów w zarodku,
- zasadami postępowania w przypadku powstania i rozprzestrzeniania się pożaru lub innego zagrożenia.

Wstępne szkolenie nowo przyjętych pracowników prowadzi inspektor ds. ochrony przeciwpożarowej i wydaje im stosowne zaświadczenia, które przechowuje się w teczce akt personalnych. Szkolenie to przeprowadzone powinno być w terminie do 5 dni od dnia zatrudnienia.

Niezależnie od powyższego przeszkolony pracownik powinien podpisać oświadczenie. Oświadczenie podpisane przez nowo przyjętego pracownika szkolący składa w dziale kadr, szkolenia i spraw socjalnych (komórce kadrowej), który wpina je do akt osobowych pracownika.

Podczas szkolenia przeciwpożarowego należy zapoznać personel z:

1) zachowaniem się ludzi podczas pożaru,
2) warunkami i sposobami ewakuacji osób i mienia z budynku,
3) praktycznymi ćwiczenia z zakresu ewakuacji ludzi i mienia z pomieszczeń,
4) analizą akcji ratowniczo-gaśniczej prowadzonej własnymi siłami do czasu przybycia jednostek ratowniczych.

Każdy pracownik powinien być przeszkolony zgodnie z zasadami podanymi w niniejszej instrukcji i zobowiązany jest:

znać:

- podstawowe wymagania przeciwpożarowe obowiązujące w poszczególnych pomieszczeniach obiektu.

być zapoznanym z:

- „Instrukcją bezpieczeństwa pożarowego",
- „Instrukcją postępowania na wypadek powstania pożaru",
- instrukcją przeciwpożarową dla pomieszczenia gdzie znajduje się stanowisko pracy.

umieć się posługiwać:

- podręcznym sprzętem gaśniczym będącym na wyposażeniu obiektu.

W celu doskonalenia systemu postępowania na wypadek powstania pożaru należy okresowo prowadzić ćwiczebny alarm pożarowy połączony z ewakuacją osób, co pozwoli na:

- sprawdzenie umiejętności postępowania osób funkcyjnych odpowiedzialnych za organizację akcji gaśniczo- ewakuacyjnej w razie pożaru,
- sprawdzenie gotowości bojowej sił i środków straży pożarnych przewidzianych do udziału w akcji gaszenia pożaru,
- doskonalenie pracowników w umiejętności postępowania na wypadek pożaru,
- zapoznanie się z charakterystyką pożarową i budowlano- lokalizacyjną obiektu przez służby ratownicze przewidziane do prowadzenia działań.

Znajomość zasad postępowania na wypadek pożaru przez podległy personel powinna być okresowo kontrolowana.

11. ZASADY ZABEZPIECZENIA PRAC NIEBEZPIECZNYCH POŻAROWO.

W pomieszczeniach pracami pożarowo niebezpiecznymi są:

⇒ spawanie gazowe przy użyciu acetylenu (z butli lub wytwornicy) i tlenu (z butli);

⇒ spawanie łukiem elektrycznym (spawanie łukowe);

⇒ cięcie łukiem elektrycznym;

⇒ opalanie elementów konstrukcyjnych budynku przy użyciu opalarek benzynowych, gazowych i elektrycznych;

Prace niebezpieczne pożarowo są to prace nie przewidziane instrukcją technologiczną lub prowadzone poza wyznaczonym na stałe do tego miejscem, jak prace remontowo budowlane związane z użyciem otwartego ognia, prowadzone wewnątrz obiektów, na przyległych do nich terenach oraz placach składowych, a także wszelkie prace remontowo budowlane wykonywane w strefach zagrożonych wybuchem. Prace te należy prowadzić w sposób uniemożliwiający powstanie pożaru lub wybuchu.

1. Przed rozpoczęciem prac pożarowo niebezpiecznych właściciel, zarządca lub użytkownik obiektu oraz wykonawca jest obowiązany:
   a) ocenić zagrożenie pożarowe w rejonie, w którym prace będą wykonywane,
   b) ustalić rodzaj przedsięwzięć mających na celu niedopuszczenie do powstania rozprzestrzeniania się pożaru lub wybuchu,
   c) wskazać osoby odpowiedzialne za zabezpieczenie miejsca pracy, za przebieg oraz zabezpieczenie miejsca pracy po zakończeniu pracy
2. Szczegółowe zasady zabezpieczenia przeciwpożarowego prac, o których mowa w ust 1, jak również warunki uzyskania zezwolenia na ich przeprowadzenie, określa załącznik w niniejszej instrukcji – *załącznik nr 7 i 8.*
3. Przy wykonywaniu prac należy przestrzegać następujących zasad:
   1) Wszelkie materiały palne występujące w miejscu wykonywania prac oraz w rejonach przyległych, w tym również elementy konstrukcji budynku i znajdujących się w nim instalacji technicznych, należy zabezpieczyć przed zapaleniem,
   2) prace niebezpieczne pożarowo w pomieszczeniach (urządzeniach) zagrożonych wybuchem lub w pomieszczeniach, w których wcześniej wykonywano inne prace związane z użyciem łatwo zapalnych cieczy lub palnych gazów, mogą być prowadzone wyłącznie wtedy, gdy stężenie par cieczy lub gazów w mieszaninie z powietrzem w miejscu wykonywania prac nie przekracza 10%

ich dolnej granicy wybuchowości (naprawianie wewnętrznych instalacji gazowych),

3) w miejscu wykonywania prac powinien znajdować się sprzęt umożliwiający likwidację wszelkich źródeł pożaru,
4) po zakończeniu prac należy poddać kontroli miejsce oraz rejony przyległe, w którym prace były wykonywane,
5) prace niebezpieczne pożarowo mogą być wykonywane wyłącznie przez osoby do tego upoważnione, posiadające kwalifikacje,
6) właściciel, zarządca lub użytkownik obiektu obowiązany jest przed rozpoczęciem prac zapoznać wyznaczone osoby z zagrożeniami pożarowymi występującymi w rejonie wykonywania prac oraz rodzajem przedsięwzięć mających na celu niedopuszczenie do powstania pożaru lub wybuchu,
7) sprzęt używany do wykonywania prac powinien być sprawny technicznie i zabezpieczony przed możliwością wywołania pożaru,

4. Za dokonanie oceny zagrożenia pożarowego wykonywanych prac odpowiedzialny jest użytkownik.

A). Zabezpieczenie przeciwpożarowe w zakresie przygotowania obiektu do wykonywania prac niebezpiecznych pożarowo.

Elementem mającym zasadniczy wpływ na bezpieczeństwo prowadzonych prac jest odpowiednie przygotowanie obiektu (budynku, pomieszczenia, terenu) do prowadzenia prac pożarowo niebezpiecznych. W tym zakresie należy:

(a) budynki, pomieszczenia lub miejsca, w których mają być prowadzone prace spawalnicze należy oczyścić z wszelkich palnych materiałów i zanieczyszczeń,

(b) palne przedmioty, lub niepalne w opakowaniach palnych, należy odsunąć na bezpieczną odległość od miejsca spawania,

(c) jeżeli warunek, o którym mowa powyżej nie może być spełniony, wszelkie urządzenia lub materiały palne należy zabezpieczyć przed działaniem rozprysków

spawalniczych przez osłonięcie tych elementów np. kocami gaśniczymi, arkuszami blachy lub w inny skuteczny sposób, uniemożliwiający dotarcie iskrom do materiału palnego.

(d) Sprawdzić czy instalacje przebiegające w pobliżu miejsca pracy są odłączone, a w przypadku pracy na przewodach instalacji gazowej:

⇒ czy odłączono dopływ gazu,

⇒ przedmuchano odpowiednio przewody sprężonym powietrzem,

⇒ nie występuje stężenie wybuchowe mieszaniny gazu z powietrzem.

Wykonywanie prac spawalniczych w pomieszczeniach, w których tego samego dnia wykonywano prace malarskie, lakiernicze lub inne przy użyciu substancji łatwo zapalnych jest niedozwolone.

W miejscach dokonywania prac spawalniczych należy przygotować między innymi:

a) pojemniki metalowe wypełnione wodą na odpadki drutu spawalniczego lub elektrod,

b) materiały izolacyjne, niepalne osłaniające, niezbędne do zabezpieczenia miejsca prowadzenia prac spawalniczych,

c) podręczny sprzęt gaśniczy.

Drogi ewakuacyjne i dojścia do stanowisk spawania powinny być wolne oraz tak wybrane, aby w przypadku powstania pożaru była możliwość szybkiej ewakuacji ludzi z miejsca objętego pożarem.

Po zakończeniu prac spawalniczych w budynku (pomieszczeniu) należy prowadzić dokładną kontrolę w rejonie spawania oraz pomieszczeniach sąsiednich i przyległych terenach celem stwierdzenia:

a) czy nie pozostawiono żarzących się elementów na stanowisku pracy lub w jego otoczeniu oraz w pomieszczeniach sąsiednich i na przyległych terenach,

b) czy nie występują oznaki tlenia się materiałów bądź inne czynniki wskazujące na możliwość zaistnienia bądź zainicjowania pożaru,

c) czy został zdemontowany sprzęt spawalniczy, odłączony od źródeł zasilania i dostatecznie zabezpieczony przed dostępem osób postronnych.

W budynkach, w których występują palne materiały bądź posiadających palne elementy konstrukcyjne, kontrole, o których mowa wcześniej, należy ponowić po upływie czterech, sześciu, a następnie ośmiu godzin od czasu zakończenia prac spawalniczych.

Wyniki kontroli powinny być odnotowane w książce kontroli prac spawalniczych– *załącznik nr 9.*

Wyniki kontroli mogą być również odnotowane w innym dokumencie prowadzonym przez osobę, której zalecono przeprowadzenie takich kontroli.

B). Przygotowanie obiektu do prowadzenia prac pożarowo niebezpiecznych.

Przed przystąpieniem do prac spawalniczych w budynkach, pomieszczeniach lub strefach zagrożonych wybuchem lub innych, w których występują materiały palne należy:

a) dokonać komisyjnej oceny narażenia pożarowego oraz określić niezbędne wymagania przeciwpożarowe mające na celu niedopuszczenie do powstania i rozprzestrzeniania się pożaru lub wybuchu,

b) sporządzić protokół zabezpieczenia przeciwpożarowego prac spawalniczych,

c) po wykonaniu zaleconych zabezpieczeń wydać pisemne zezwolenie na prowadzenie prac spawalniczych. Zezwolenie na rozpoczęcie prac pożarowo niebezpiecznych wydaje zlecający wykonanie ww. prac lub osoba przez niego wyznaczona.

W trakcie ustalania wymagań przeciwpożarowych należy zwrócić uwagę na następujące zagadnienia:

1) właściwości pożarowe składowanych, stosowanych lub przerabianych materiałów oraz sposób i miejsce usunięcia tych materiałów poza budynek (pomieszczenie na okres trwania prac spawalniczych),
2) rodzaj urządzeń technologicznych, instalacji, urządzeń, itp. oraz sposób ich czyszczenia z substancji łatwo zapalnych, przewietrzania bądź wentylowania w czasie trwania prac spawalniczych,
3) usunięcie wszelkich zanieczyszczeń substancjami łatwo zapalnymi występującymi w danym budynku lub umieszczonych na posadzkach, ścianach, elementach konstrukcyjnych albo instalacjach,
4) potrzebę dokonania pomiarów stężeń par cieczy łatwo zapalnych albo gazów lub pyłów, jakie mogą występować w danym budynku (pomieszczeniu) bądź w urządzeniach czy instalacjach - przy użyciu atestowanych eksplozymetrów,
5) właściwe zabezpieczenia przed przedostaniem się rozprysków spawalniczych do tych miejsc i urządzeń, z których nie można usunąć materiałów palnych,
6) sposób zabezpieczenia przeciwpożarowego pomieszczeń sąsiadujących z tymi, w których prowadzone są prace spawalnicze.

C). Zabezpieczenie prac spawalniczych.

Przy ustalaniu sposobu zabezpieczenia przeciwpożarowego toku prac spawalniczych należy zwrócić uwagę na następujące zagadnienia:

a) czy w przewidywanym miejscu spawania występują palne elementy budowlane mogące ulec zapaleniu od rozprysków spawalniczych,
b) czy konstrukcje metalowe, przewody bądź inne elementy podlegające spawaniu nie stykają się bezpośrednio z palnymi elementami budynku

(pomieszczenia) oraz czy wskutek przewodnictwa cieplnego nie nastąpi zapalenie elementów budowlanych lub materiałów w sąsiednim pomieszczeniu,

c) czy w miejscu spawania nie występują palne izolacje, wykładziny podłogowe, ścienne (boazerie), sufitowe (kasetony) itp., mogące ulec zapaleniu,

d) sposób zabezpieczenia palnych elementów budynku (pomieszczenia) przed działaniem rozprysków spawalniczych,

e) sposób zabezpieczenia spawanych konstrukcji, przewodów, elementów itp. przed nadmiernym nagrzaniem w celu zapobieżenia zapaleniu elementów budowlanych wskutek przewodnictwa cieplnego.

12. ODPOWIEDZIALNOŚĆ KARNA.

Z pojęciem pożaru lub zagrożenia pożarem kodeks karny wiąże dwie kategorie zachowań podlegające penalizacji. Pierwszą z nich są zachowania związane z udzielaniem pomocy, drugą natomiast zachowania związane ze sprowadzaniem niebezpieczeństwa pożaru. I tak w zakresie dotyczącym obu kategorii należy wskazać art. 1 § 1 kodeksu karnego, który mówi, że „Odpowiedzialności karnej podlega ten tylko, kto popełnia czyn zabroniony pod groźbą kary poprzez ustawę obowiązująca w czasie jego popełnienia", a także art. 2 k.k. dotyczący przestępstw skutkowych: „Odpowiedzialności karnej za przestępstwo skutkowe popełnione przez zaniechanie podlega ten tylko, na kim ciążył prawny szczególny obowiązek zapobiegnięcia skutkowi". Do kategorii pierwszej należy zaliczyć przepis art. 162. § 1 oraz § 2 k.k., zgodnie z którym „Kto człowiekowi znajdującemu się w położeniu grożącym bezpośrednim niebezpieczeństwem utraty życia albo ciężkiego uszczerbku na zdrowiu nie udziela pomocy, mogąc jej udzielić bez narażenia siebie lub innej osoby na niebezpieczeństwo utraty życia albo ciężkiego uszczerbku na zdrowiu podlega karze pozbawienia

wolności do 3 lat"; § 2. „Nie popełnia przestępstwa, kto nie udziela pomocy, do której jest konieczne poddanie się zabiegowi lekarskiemu albo w warunkach, w których możliwa jest niezwłoczna pomoc ze strony instytucji lub osoby do tego powołanej".

Zachowania objęte kategorią drugą to art. 163 - 165 k.k. oraz art. 220 k.k.

Art. 163 k.k. § 1. „Kto sprowadza zdarzenie, które zagraża życiu lub zdrowiu wielu osób albo mieniu w wielkich rozmiarach, mające postać:

1) pożaru,
2) zawalenia budowli (...),
3) eksplozji materiałów wybuchowych lub łatwo palnych albo innego gwałtownego wyzwolenia energii (...)

podlega karze pozbawienia wolności od roku do 10 lat; § 2. Jeżeli sprawca działa nieumyślnie, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do 5 lat."

Art.164 § 1 k.k. „Kto sprowadza bezpośrednie niebezpieczeństwo zdarzenia określonego w art. 163 § 1, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8".

Art.165 § 1 k.k. „Kto sprowadza niebezpieczeństwo dla życia lub zdrowia wielu osób lub mienia w wielkich rozmiarach: (…) ust.3 powodując uszkodzenie lub unieruchomienie urządzenia użyteczności publicznej, w szczególności urządzenia dostarczającego wodę, światło, ciepło, gaz, energię albo urządzenia zabezpieczającego przed nastąpieniem niebezpieczeństwa powszechnego lub służącego do jego uchylenia (...) podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8."

Art. 220 § 1 k.k. „Kto będąc odpowiedzialnym za bezpieczeństwo i higienę pracy, nie dopełnia wynikającego stąd obowiązku i przez to naraża pracownika na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia albo ciężkiego uszczerbku na zdrowiu podlega karze pozbawienia wolności do lat 3; § 2. Jeżeli sprawca działa nieumyślnie podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku".

13. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Niniejsza Instrukcja stanowi załącznik do Zarządzenia Wójta nr 46 z dnia 31 marca 2015 r. w sprawie przyjęcia Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego budynku Urzędu Gminy w Inowrocławiu.

2. **INSTRUKCJA OBOWIĄZUJE WSZYSTKICH PRACOWNIKÓW URZEDU GMINY.**
3. Każdy pracownik Urzędu Gminy powinien zostać zapoznany z postanowieniami instrukcji w trakcie szkolenia, co powinno zostać potwierdzone odpowiednimi oświadczeniami (wzór w załączniku).
4. Ustalenia w zakresie ochrony przeciwpożarowej zawarte w Instrukcji odnoszą się także do firm zewnętrznych wykonujących jakąkolwiek prace na terenie budynku Urzędu Gminy. Przed przystąpieniem ich do pracy należy zapoznać je z Instrukcją (obowiązek przestrzegania postanowień niniejszej instrukcji powinien być zawarty w treści podpisywanych umów).
5. Postanowienia zawarte w instrukcji nie naruszają przepisów szczegółowych dotyczących ochrony przeciwpożarowej oraz innych przepisów i aktów normatywnych
6. **NINIEJSZA INSTRUKCJA PODLEGA OKRESOWEJ AKTUALIZACJI CO NAJMNIEJ RAZ NA DWA LATA, A TAKŻE PO TAKICH ZMIANACH SPOSOBU UŻYTKOWANIA OBIEKTU, KTÓRE W ZASADNICZY SPOSÓB WPŁYWAJĄ NA ZMIANĘ WARUNKÓW OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ.**
7. **INSTRUKCJA WCHODZI W ŻYCIE Z DNIEM PODPISANIA.**

14. PROCEDURA DOTYCZĄCA PROCESU „POSTĘPOWANIE NA WYPADEK GROŹBY ZDETONOWANIA ŁADUNKU WYBUCHOWEGO LUB UWOLNIENIA SUBSTANCJI CHEMICZNYCH NA TERENIE OBIEKTU URZĘDU GMINY W INOWROCŁAWIU.

Czynność	Nazwa stanowiska	Szczegółowy opis czynności
Stwierdzenie zagrożenia wybuchem: - znalezienie materiału niebezpiecznego, - informacja telefoniczna lub pisemna o podłożeniu materiału niebezpiecznego, - informacja z innego źródła o podłożeniu materiału niebezpiecznego.	Pracownik Urzędu Gminy.	1. Zachować spokój. 2. Zanotować dokładną godzinę otrzymania wiadomości i inne spostrzeżenia dotyczące osoby informującej i okoliczności towarzyszących uzyskaniu informacji. 3. W miarę możliwości przedłużać rozmowę. 4. Niezwłocznie powiadomić Wójta lub osobę go zastępującą. **UWAGA !!** **Nie należy lekceważyć żadnego alarmu o podłożeniu materiału niebezpiecznego.**
Zarządzenie ewakuacji osób z zagrożonego obiektu.	Wójt (zastępca Wójta, sekretarz)	1. Powiadomić Policję i w porozumieniu z nią podjąć decyzję o ewakuacji. 2. Zarządzić ewakuacje. 3. Poinformować Starostwo Powiatowe. 4. Nadzorować przebieg ewakuacji.

		5. Sprawdzić obecność pracowników w miejscu zbiórki. 6. Współpracować z Policją w czasie przeszukania obiektu.
Ewakuacja interesantów i pracowników.	Pracownicy Urzędu Gminy.	1. Pod pozorem niewywołującym paniki spowodować opuszczenie urzędu przez petentów. 2. Zakończyć pracę w sieci komputerowej – wylogować się z komputera. 3. Schować dokumenty do szaf, biurek zamykając je na klucz. 4. Kasjerzy powinni zabezpieczyć gotówkę w kasetach do przechowywania wartości, dokumenty umieścić w szafach lub biurkach, boksy kasowe zamknąć na klucz i klucze zabrać ze sobą. 5. Nie włączać i nie wyłączać urządzeń elektrycznych, w tym komputerów i terminali. 6. Zabrać z pomieszczeń wyłącznie rzeczy osobiste. 7. Nie zamykać pomieszczeń, a jeżeli już to klucze pozostawić w zamkach drzwi. 8. Nie korzystać z windy. 9. Opuścić budynek zgodnie z oznaczoną drogą ewakuacji. 10. Po opuszczeniu budynku pracownicy zbierają się w wyznaczonych punktach zbiórki i oczekują na dalsze polecenia przełożonych.

Zabezpieczenie obiektu Urzędu Gminy do czasu przyjazdu Policji.	Upoważnieni pracownicy do zamykania i otwierania obiektu.	1. Monitorować przebieg ewakuacji. 2. Zamknąć obiekt od zewnątrz. 3. Ochraniać obiekt od zewnątrz przez obserwację i wzbraniać podejścia osobom postronnym. 4. Współdziałać z policją w czasie przeszukiwania obiektu. 5. Po zakończeniu przeszukania, usunięciu zagrożenia i spisania protokołu przystąpić do ochrony obiektu na zasadach określonych w planie ochrony obiektu.
Usunięcie zagrożenia – nie stwierdzono niebezpiecznego materiału lub został usunięty.	Wójt (lub osoba upoważniona)	1. Wspólnie z upoważnionym pracownikiem Policji sporządzić protokół z zaistniałego zdarzenia na druku standardowym policji. 2. Podjąć działalność Urzędu. 3. Zawiadomić Starostwo Powiatowe o przywróceniu bezpieczeństwa w obiekcie.
Brak możliwości usunięcia awarii– nastąpił wybuch lub uwolnienie substancji niebezpiecznej.	Wójt (zastępca Wójta, sekretarz)	1. Wezwać Straż Pożarną. 2. Podjąć akcję ratowniczą.

Przywrócenie działalności Urzędu Gminy.	Wójt (zastępca Wójta, sekretarz)	1. Po zakończeniu akcji ratowniczej ocenić szkody i możliwość prowadzenia działalności w obiekcie lub innym miejscu. 2. Powiadomić Starostwo Powiatowe o stratach. 3. Zawiadomić firmę ubezpieczeniowa o szkodzie, oszacować straty, sporządzić dokumentację. 4. W uzgodnieniu z jednostką nadrzędną przystąpić do organizowania pracy Urzędu w dotychczasowej siedzibie lub innym miejscu.

15. PROCEDURA DOTYCZACA PROCESU „ POSTĘPOWANIE NA WYPADEK KATASTROFY BUDOWLANEJ I ZAGROŻENIA WYBUCHEM GAZU".

Czynność	Nazwa stanowiska	Szczegółowy opis czynności
Stwierdzenie zagrożenia: **- zapach ulatniającego się gazu,** **- zarysowujące się zmiany w elementach nośnych budynku grożące zawaleniem się budynku.**	Pracownik Urzędu Gminy	1. Zachować spokój. 2. Zaalarmować otoczenie. 3. Niezwłocznie powiadomić Wójta (lub osobę go zastępującą).
Zarządzenie ewakuacji osób z zagrożonego obiektu i podjęcie akcji ratowniczej.	Wójt (zastępca Wójta, sekretarz)	1. Wezwać pogotowie gazowe i Straż Pożarną. 2. Ocenić sytuację, podjąć decyzję o ewakuacji. 3. Zarządzić ewakuację. 4. Poinformować Starostwo Powiatowe. 5. Nadzorować przebieg ewakuacji.
Ewakuacja klientów i pracowników.	Pracownicy Urzędu Gminy	1. Pod pozorem nie wywołującym paniki spowodować opuszczenie Urzędu Gminy przez interesantów. 2. Zakończyć prace w sieci komputerowej- wylogować się z komputera. 3. Schować dokumenty do szaf i biurek i

		zamknąć na klucz. 4. Zabrać z pomieszczeń wyłącznie rzeczy osobiste. 5. Nie zamykać pomieszczeń, a jeżeli już to klucze pozostawić w zamkach drzwi. Nie dotyczy pomieszczeń kasowych. 6. Opuścić budynek UG zgodnie z oznaczoną drogą ewakuacji. 7. Po opuszczeniu budynku udać się do wyznaczonego punktu zbiórki i czekać na dalsze polecenia przełożonych. 8. Sprawdzić obecność pracowników w miejscu zbiórki. 9. Powiadomić kierującego akcją ratowniczą o osobach, które zostały jeszcze w pomieszczeniach UG. 10. Przekazać wszystkie pomocne informacje służbom ratowniczym. 11. Nie przeszkadzać w pracy ratownikom.

16. PROCEDURA DOTYCZĄCA PROCESU „POSTĘPOWANIE NA WYPADEK ZAGROŻENIA HURAGANEM."

Czynność	Nazwa Stanowiska	Szczegółowy opis czynności
Zadania do wykonania w okresie przygotowawczym – informacja o zagrożeniu huraganem.	Wójt (lub osoba upoważniona)	1. Wszyscy pracownicy powinni być zapoznani z zagrożeniem i znać zasady postępowania w sytuacjach kryzysowych. 2. Aby zmniejszyć niszczycielski skutki wichury należy pozdejmować z parapetów wszystko to, co może być porwane przez wiatr i zrzucone na głowy przechodniów. 3. Wszelkiego rodzaju plansze i reklamy muszą być solidnie zamocowane lub zdjęte, a w szczególności takie, które posiadają duże powierzchnie. 4. Należy dobrze zamknąć okna. 5. Jeśli na terenie Urzędu Gminy rosną drzewa należy odciąć martwe gałęzie lub uszkodzone i osłabione konary. Obowiązek ten spoczywa na administratorze obiektu.

Zadania do wykonania w sytuacji bezpośredniego zagrożenia.	Wójt (lub osoba upoważniona)	1. Podczas silnych wiatrów ograniczyć wyjazdy służbowe do niezbędnego minimum. 2. Przebywając na ulicy nie należy przechodzić blisko budynków, z uwagi na możliwość osuwania się z budynków przedmiotów np. dachówki lub kawałka blachy z opierzenia budynku. 3. Poruszając się samochodem szczególną ostrożność należy zachować przy wyjeździe z szosy osłoniętej ścianą lasu na otwartą przestrzeń, ponieważ podmuch wiatru może zepchnąć samochód z osi drogi na pobocze i wówczas może dojść do wypadku. Nie wolno zatrzymywać lub parkować samochodu pod drzewami, ponieważ łamane wiatrem drzewa mogą przygnieść pojazd i znajdujących się w nim pasażerów. 4. Podczas wichury szczególną uwagę i ostrożność należy zachować w okolicach przebiegu naziemnych sieci energetycznych. 5. Jeśli zauważymy zerwany kabel nie należy zbliżać się do niego; należy koniecznie powiadomić pogotowie energetyczne lub Straż Pożarną.

Czynności po huraganie.	Wójt (lub osoba upoważniona)	1. Sprawdzić elementy dachu, anten i innych urządzeń, które były narażone na działanie wiatru. 2. Oszacować szkody, wykonać zdjęcia i zgłosić w firmie ubezpieczającej. 3. Powiadomić o stratach Starostwo Powiatowe. 4. Przystąpić do niezbędnych remontów.

17. PROCEDURA DOTYCZACA PROCESU „PROCEDURY POSTĘPOWANIA PODCZAS SKAŻENIA TERENU PRZEZ UWOLNIENIE NIEBEZPIECZNYCH SUBSTANCJI CHEMICZNYCH."

Czynność	Nazwa Stanowiska	Szczegółowy opis czynności
Otrzymanie informacji o zagrożeniu skażenia terenu: 1. Awarie i katastrofy w obiektach przemysłowych. 2. Wypadki cystern kolejowych oraz cystern samochodowych. 3. Rozszczelnienie rurociągów przemysłowych. 4. Inne.	Pracownik Urzędu Gminy	1. Zachować spokój. 2. Niezwłocznie powiadomić Wójta lub zastępcę Wójta czy też sekretarza UG. 3. Stosować się ściśle do poleceń służb ratowniczych, komunikatów przekazywanych przez megafony lub lokalne środki przekazu – radio, TV.

Zarządzenie wykonania czynności mających na celu ochronę osób znajdujących się w Urzędzie Gminy.	Wójt (lub osoba upoważniona)	1. Włączyć radio na stację lokalna. 2. Powiadomić wszystkie osoby znajdujące się w obiekcie o zagrożeniu. 3. Powiadomić Starostwo Powiatowe. 4.Nie zezwalać pracownikom na opuszczenie obiektu jeżeli nie nakazuje tej czynności komunikat radiowy. 5.Zarządzić konieczność zamknięcia i uszczelnienia okien i drzwi zewnętrznych i wszystkich kratek wentylacyjnych.
Zasady postępowania na sygnał alarmu o skażeniach.	Pracownicy Urzędu Gminy i inne osoby.	1.Osoby przebywające poza Urzędem Gminy – nie zbliżać się do rejonu awarii i przekraczać granic terenu skażonego. 2. Przebywając w zagrożonym rejonie: - zwróć uwagę na kierunek wiatru, (obserwuj unoszące się dymy lub pary), - nie bądź widzem zdarzenia, - opuść zagrożony rejon, prostopadle do kierunku przemieszczającego się obłoku skażenia (kierunek wiatru), stosując się ściśle do instrukcji i poleceń służb ratowniczych lub komunikatów przekazywanych za pomocą środków nagłaśniających, - przebywając w pomieszczeniach Urzędu Gminy włącz odbiornik radiowy na lokalną stację i stosuj

		się do przekazywanych komunikatów, instrukcji i poleceń, - pozostań w pomieszczeniach, zamknij i uszczelnij wszystkie otwory okienne, wentylacyjne, drzwi – oklejając je lub obkładając je rulonami z mokrych ręczników, odzieży, itp. -wyłącz wszystkie urządzenia elektryczne (oprócz radia), - chroń drogi oddechowe. W tym celu wykonaj filtr ochronny (zwilżona w wodzie lub wodnym roztworze sody oczyszczonej chusteczka, ręcznik, szalik itp.), - zadbaj o bezpieczeństwo interesantów UG i innych osób, **- pozostań wewnątrz budynku. W przypadku, gdy istnieje niebezpieczeństwo skażenia chlorem, udaj się na wyższe kondygnacje. W przypadku amoniaku kieruj się do pomieszczeń, położonych na niskich kondygnacjach,** - powiadom o zagrożeniu najbliższe otoczenie, - nie jedz żywności i nie pij płynów, które mogły ulec skażeniu, - przebywając w obiektach Urzędu Gminy stosuj się do poleceń kierownictwa obiektu, - w sytuacji uwolnienia substancji chemicznych na terenie Urzędu przez osoby postronne wykonaj czynności procesu „Postępowanie na wypadek groźby zdetonowania ładunku wybuchowego lub uwolnienia substancji chemicznej na terenie obiektu Urzędu Gminy".

Po odwołaniu alarmu o skażeniach.	Wójt (lub osoba upoważniona)	1. Wezwać pomoc z zewnątrz do udzielenia pomocy medycznej poszkodowanym. 2. Powiadomić Starostwo Powiatowe o wyrządzonych szkodach i przedstawić potrzeby umożliwiające wznowienie działalności Urzędu Gminy. 3. Przeprowadzić zabiegi sanitarne- umyć się pod prysznicem, przemyć oczy i twarz, zmienić ubranie. 4. Zdjąć uszczelnienie z drzwi, okien i kratek wentylacyjnych. 5. Przewietrzyć pomieszczenia.

ZAŁĄCZNIKI

Załącznik nr 1

Wzór oświadczenia przeszkolonego pracownika

z zakresu ochrony przeciwpożarowej

data

nazwisko imię

(stanowisko)

OŚWIADCZENIE

Ja niżej podpisany(a), niniejszym oświadczam, że zostałem(am) przeszkolony(a)/ zapoznany(a) z:

⇒ Zagrożeniem pożarowym jednostki (instytucji), przyczynami powstawania i rozprzestrzeniania się pożarów.

⇒ Zadaniami i obowiązkami w zakresie zapobiegania pożarom oraz w przypadku powstania pożaru, w tym z „Instrukcją bezpieczeństwa pożarowego".

⇒ Obsługą podręcznego sprzętu gaśniczego, środkami gaśniczymi oraz zasadami gaszenia pożarów w zarodku.

(podpis szkolącego) *(podpis pracownika)*

Załącznik nr 2

Wykaz telefonów alarmowych

1. Telefony alarmowe:

Straż Pożarna	**998**
Policja	**997**
Pogotowie Ratunkowe	**999**
Straż Miejska	**986**
Pogotowie Gazowe	**992**
Pogotowie Energetyczne	**991**
Pogotowie Wod-Kan	**994**

Załącznik nr 3

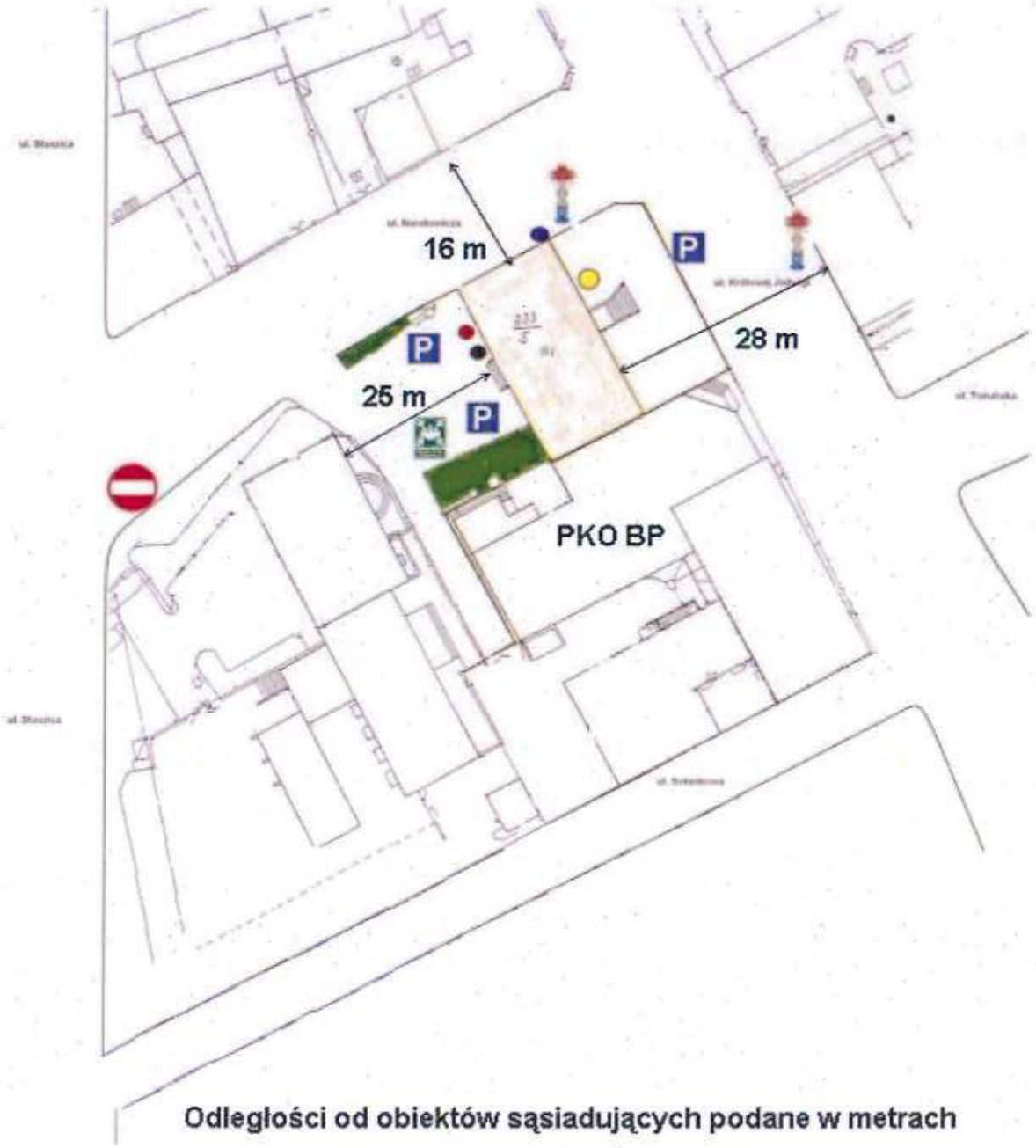

Odległości od obiektów sąsiadujących podane w metrach

Załącznik nr 4

Wykaz pomieszczeń, liczba pracowników w poszczególnych biurach, drogi i wyjścia ewakuacyjne.

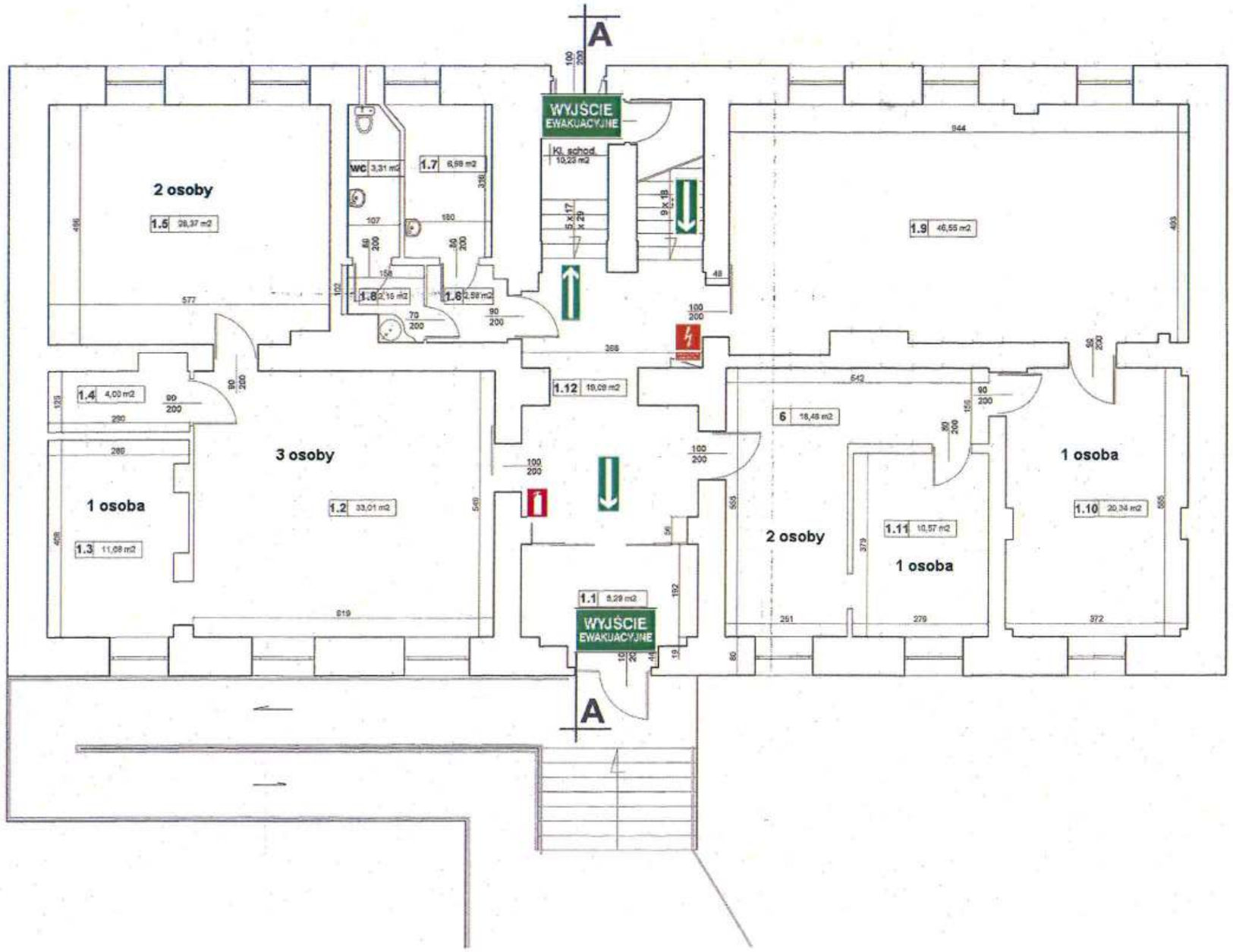

1.1	WIATROŁAP	8,29 m2
1.2	INSPEKTOR RZĘDU STANU CYWILNEGO	33,01 m2
1.3	INSPEKTOR RZĘDU STANU CYWILNEGO	11,08 m2
1.4	MAGAZYNEK	4,00 m2
1.5	URZĄD STANU CYWILNEGO	28,37 m2
1.6	KORYTARZYK	2,58 m2
1.7	POMIECZSZENIE SOCJALNE	6,98 m2
1.8	PRZEDSIONIEK	2,15 m2
	WC	3,31 m2
1.9	SALKA	46,55 m2
1.10	BIURO PRAWNE	20,34 m2
1.11	PODINSPEKTOR	10,57 m2
6	BIURO OBSŁUGI	18,48 m2
1.12	KORYTARZ	19,09 m2
	KLATKA SCHODOWA	10,23 m2

Parter

Załącznik nr 4

Wykaz pomieszczeń, liczba pracowników w poszczególnych biurach, drogi i wyjścia ewakuacyjne.

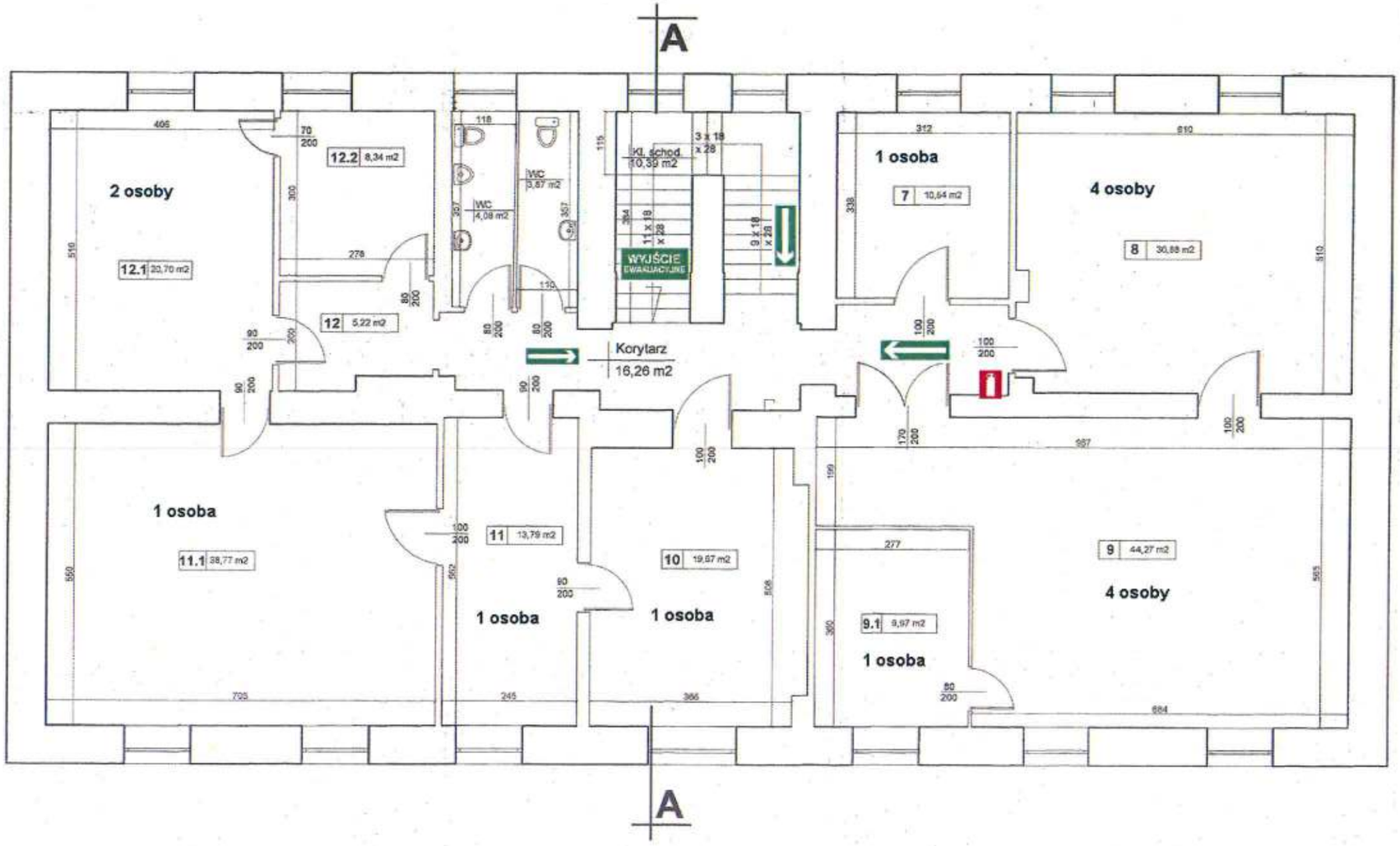

7	SKARBNIK	10,54 m2
8	REFERAT FINANSOWO - KSIĘGOWY	30,88 m2
9	KSIĘGOWOŚĆ PODATKOWA	44,27 m2
9.1	KASA	9,97 m2
10	ZASTĘPCA WÓJTA GMINY	19,87 m2
11	SEKRETARIAT	13,79 m2
11.1	WÓJT GMINY	38,77 m2
12	SEKRETARZ	5,22 m2
12.1	SEKRETARZ	20,70 m2
12.2	KUCHNIA	8,34 m2
	WC	4,08 m2
	WC	3,87 m2
	KORYTARZ	16,26 m2
	KLATKA SCHODOWA	10,39 m2

I piętro

Załącznik nr 4

Wykaz pomieszczeń, liczba pracowników w poszczególnych biurach, drogi i wyjścia ewakuacyjne.

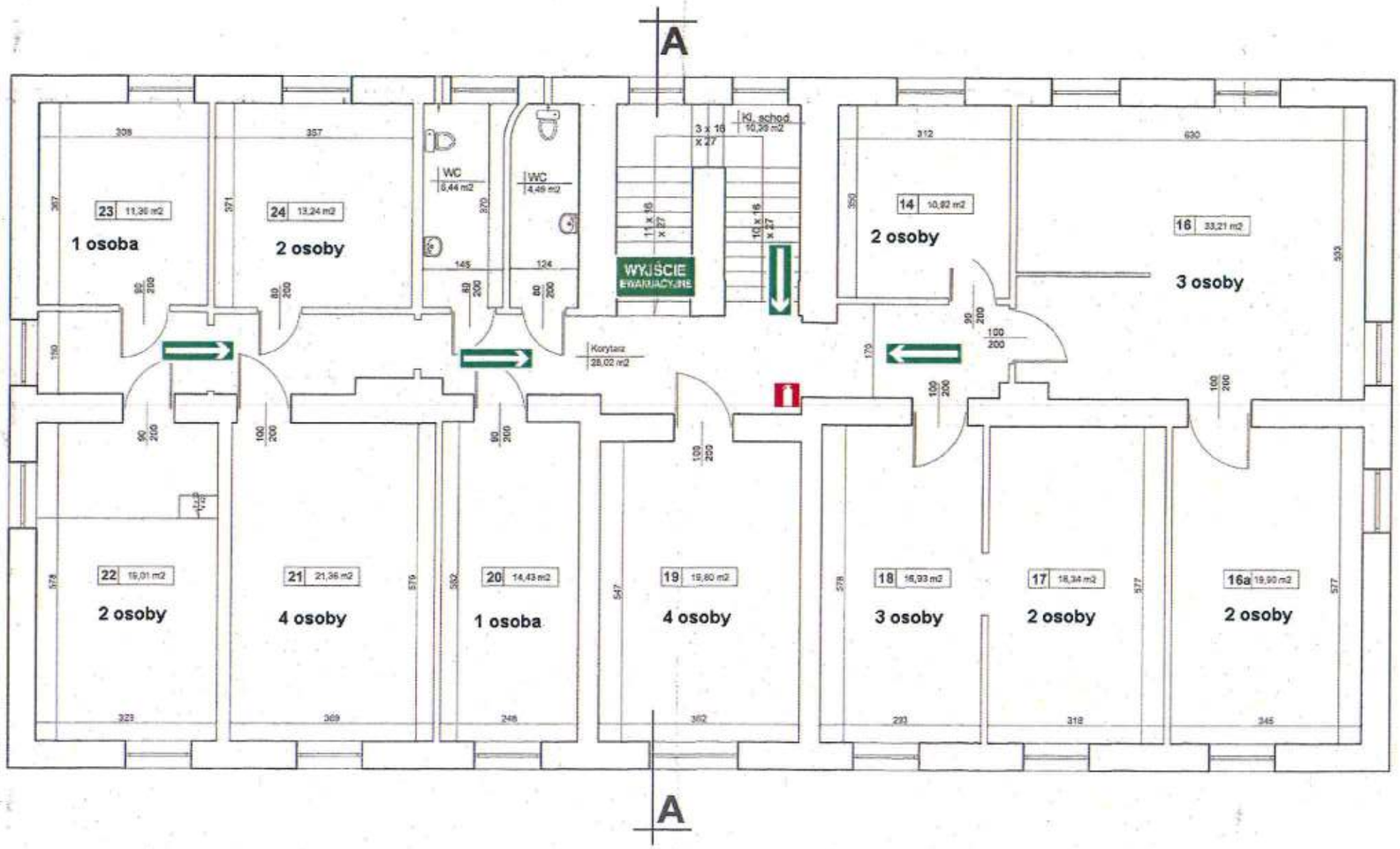

II piętro

14	INSPEKTOR DS. PRACOWNICZYCH KADR I ROBÓT PUBLICZNYCH	10,92 m2
16	REFERAT ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GRUNTÓW I ROLNICTWA	33,21 m2
16a	INSPEKTOR DS. SPORTU, KULTURY, ZDROWIA I ORGANIZACJI POŻARZADOWYCH	19,90 m2
17	REFERAT INWESTYCJI, GOSPODARKI KOMUNALNEJ, ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH	18,34 m2
18	REFERAT INWESTYCJI, GOSPODARKI KOMUNALNEJ, ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH	18,93 m2
19	REFERAT GOSPODARKI ODPADAMI I OCHRONY ŚRODOWISKA	19,60 m2
20	KIEROWNIK GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ	14,43 m2
21	SPECJALISTA PRACY SOCJALNEJ	21,36 m2
22	SPECJALISTA PRACY SOCJALNEJ	19,01 m2
23	INSPEKTOR DS. ADMINISTRACJI SIECI INFORMATYCZNEJ	11,30 m2
24	REFERAT	13,24 m2
	WC	5,44 m2
	WC	4,49 m2
	KORYTARZ	28,02 m2
	KLATKA SCHODOWA	10,39 m2

Załącznik nr 4

Wykaz pomieszczeń, liczba pracowników w poszczególnych biurach, drogi i wyjścia ewakuacyjne.

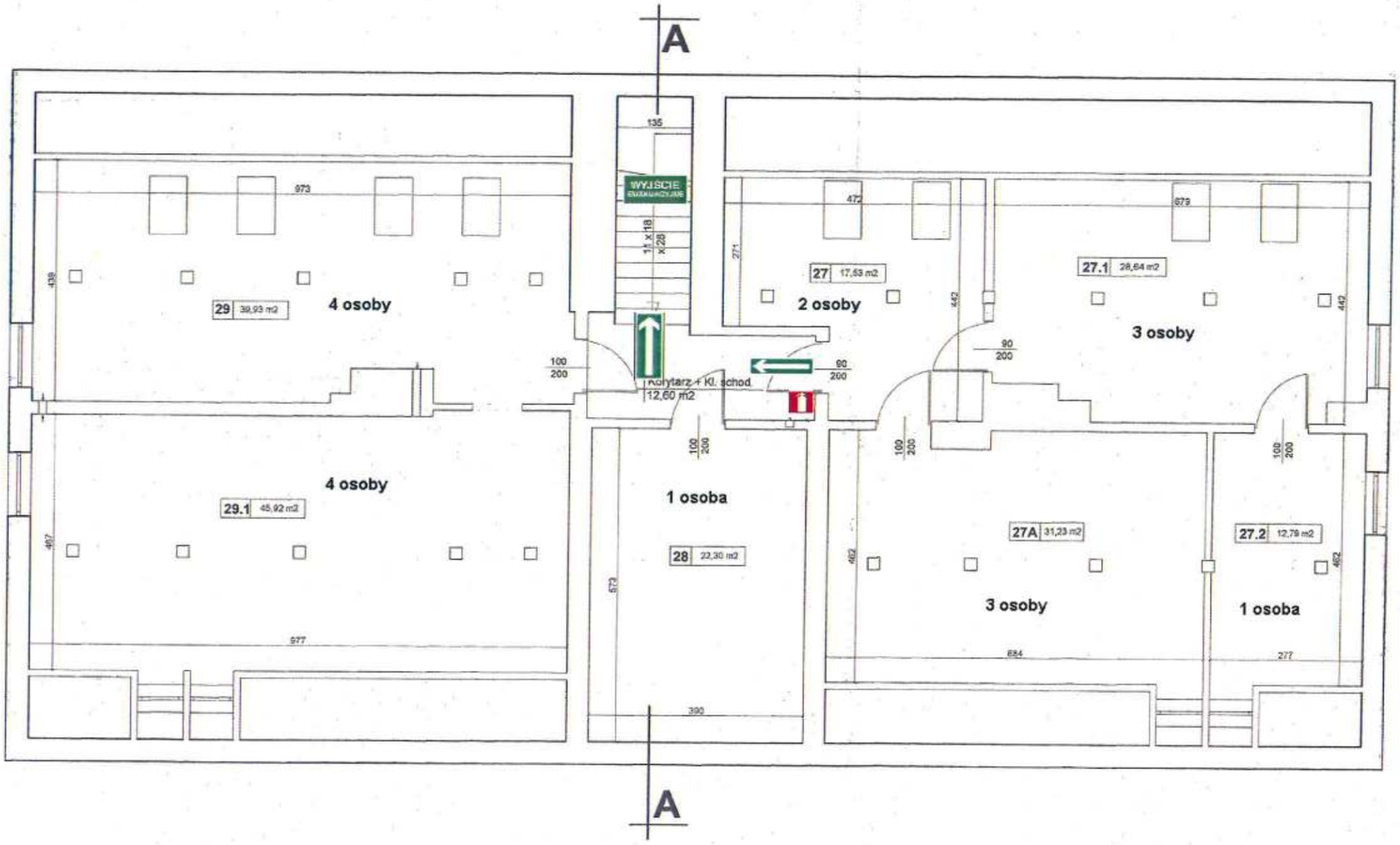

27	GŁÓWNY ZESPÓŁ EKONOMICZNO-ADMINISTRACYJNY SZKÓŁ	17,53 m2
27.1	GŁÓWNY ZESPÓŁ EKONOMICZNO-ADMINISTRACYJNY SZKÓŁ	28,64 m2
27.2	GŁÓWNY ZESPÓŁ EKONOMICZNO-ADMINISTRACYJNY SZKÓŁ	12,79 m2
27A	PRZEWODNICZĄCY RADY GMINY - RADA GMINY	31,23 m2
28	ARCHIWUM	22,30 m2
29	GŁÓWNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ	39,93 m2
29.1	GŁÓWNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ	45,92 m2
	KORYTARZ + KLATKA SCHODOWA	12,08 m2

III piętro

Załącznik nr 4

Wykaz pomieszczeń, liczby pracowników w poszczególnych biurach, drogi i wyjścia ewakuacyjne.

Załącznik nr 5

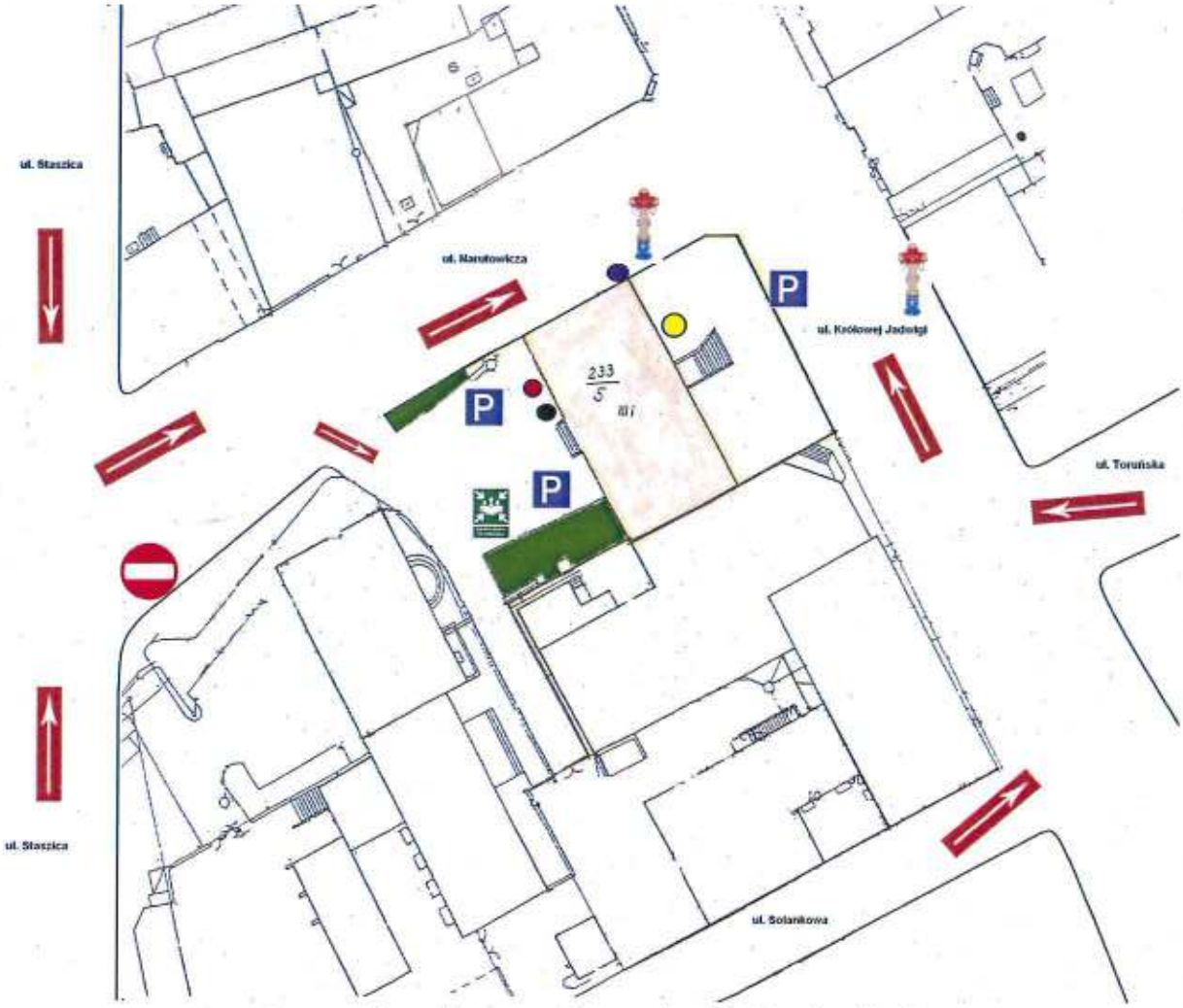

usytuowanie miejsc przyłączenia obiektu do sieci

- przyłącze gazowe
- przyłącze wodociągowe
- przyłącze energetyczne
- kanalizacja sanitarna
- Hydranty
- Drogi dojazdowe

ROZMIESZCZENIE ELEMENTÓW P.POŻ

Urzędu Gminy Inowrocław

PIWNICA

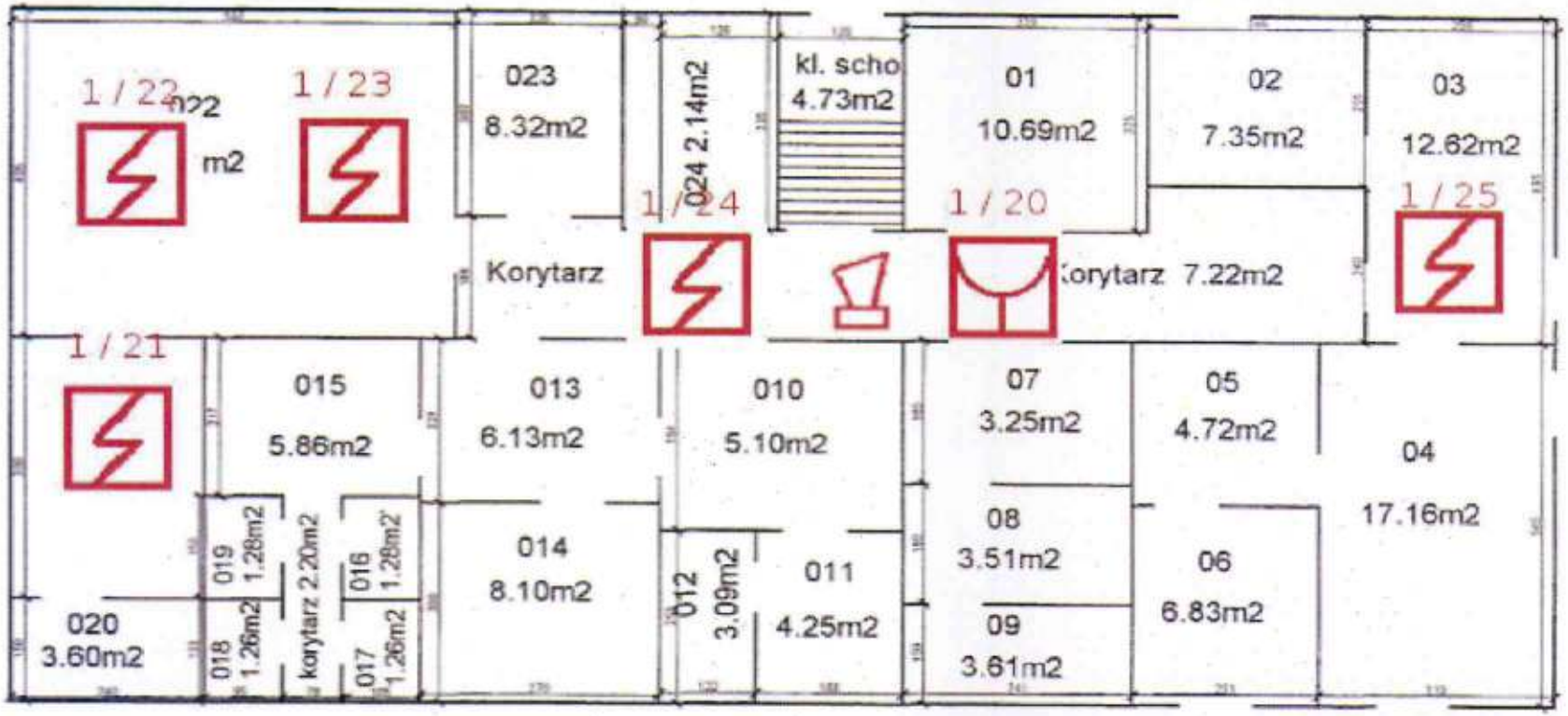

Załącznik nr 6

ROZMIESZCZENIE ELEMENTÓW P.POŻ

Urzędu Gminy Inowrocław

PARTER

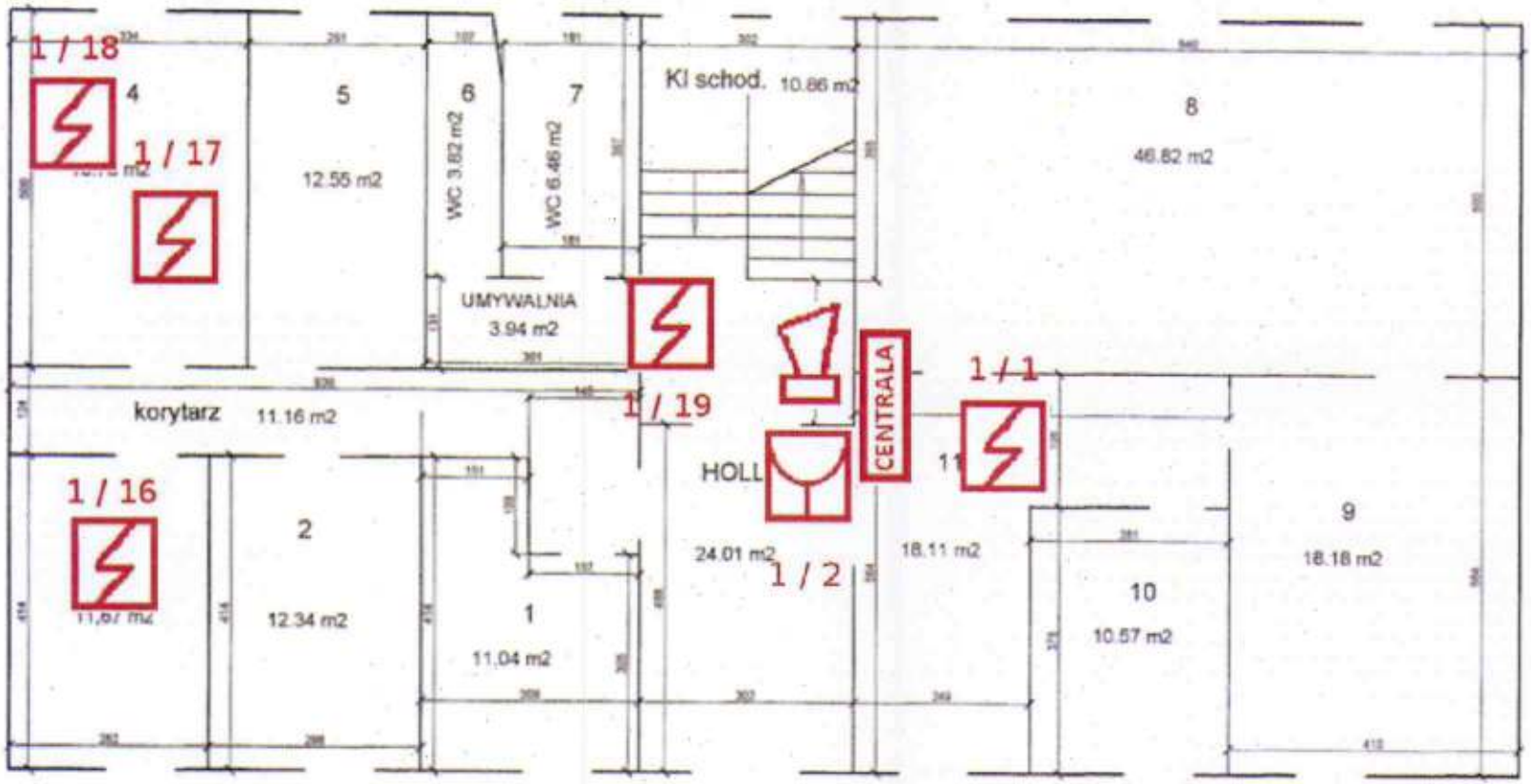

Załącznik nr 6

ROZMIESZCZENIE ELEMENTÓW P.POŻ

Urzędu Gminy Inowrocław

I Piętro

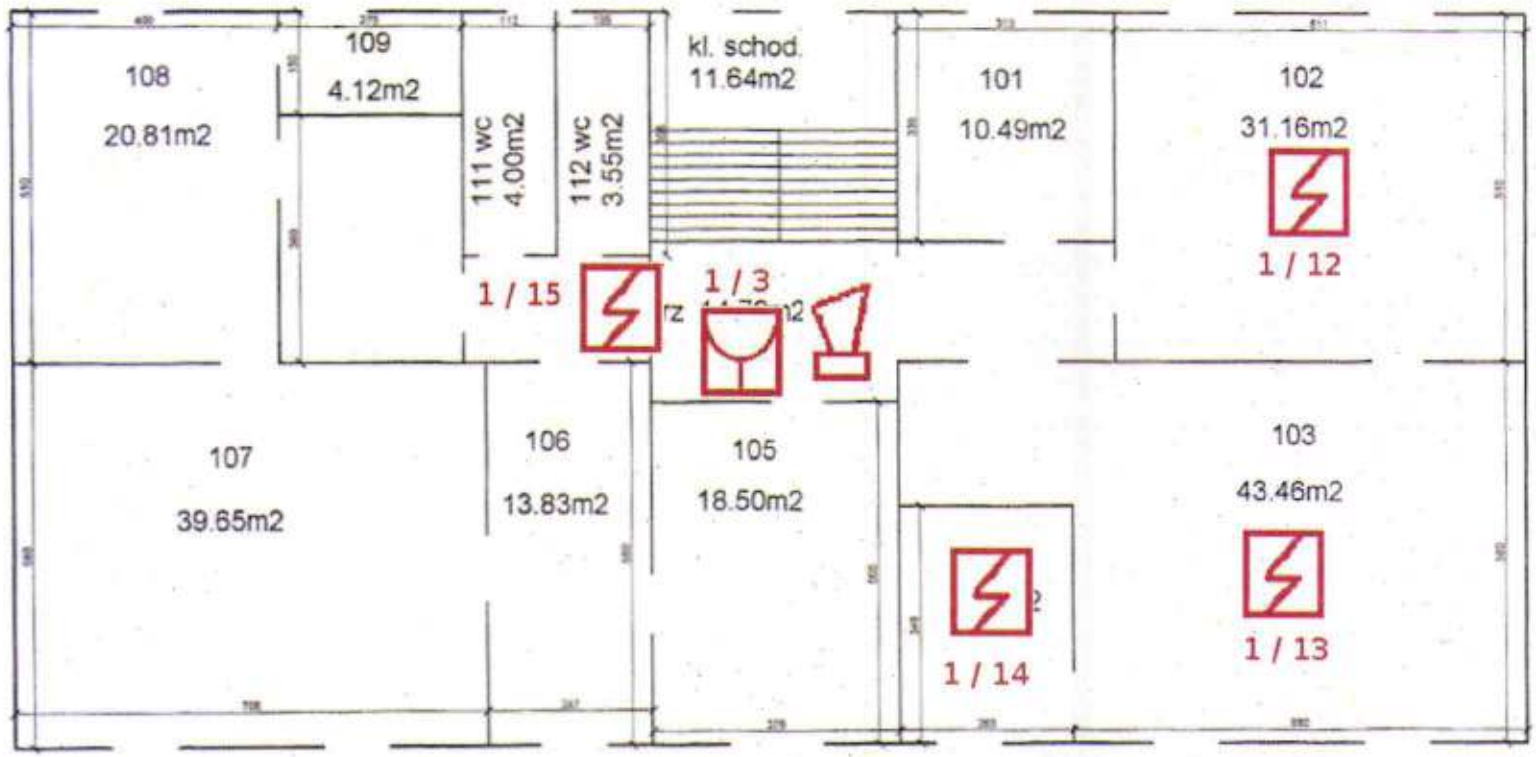

ROZMIESZCZENIE ELEMENTÓW P.POŻ

Urzędu Gminy Inowrocław

II Piętro

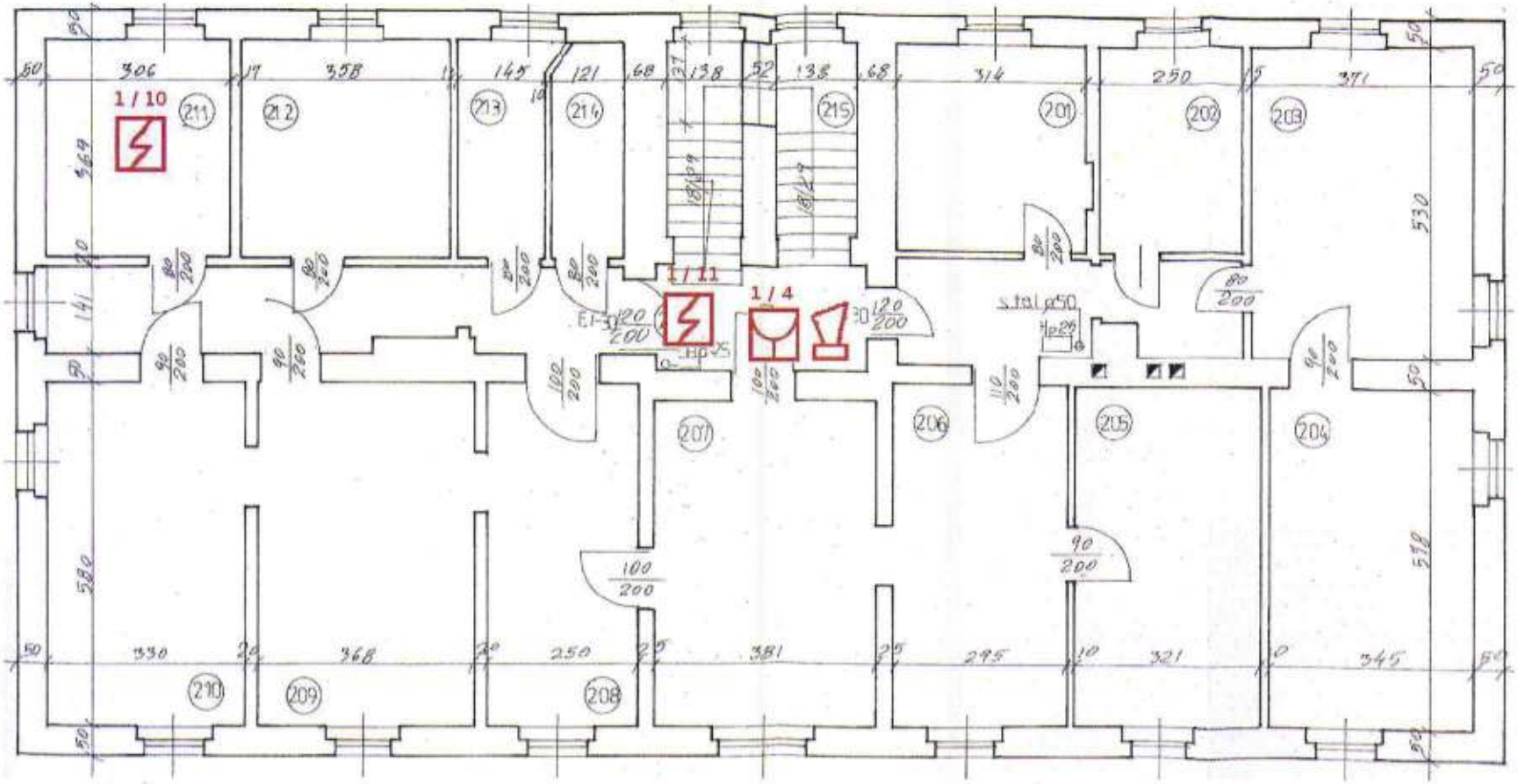

Załącznik nr 6

ROZMIESZCZENIE ELEMENTÓW P.POŻ

Urzędu Gminy Inowrocław

PODDASZE

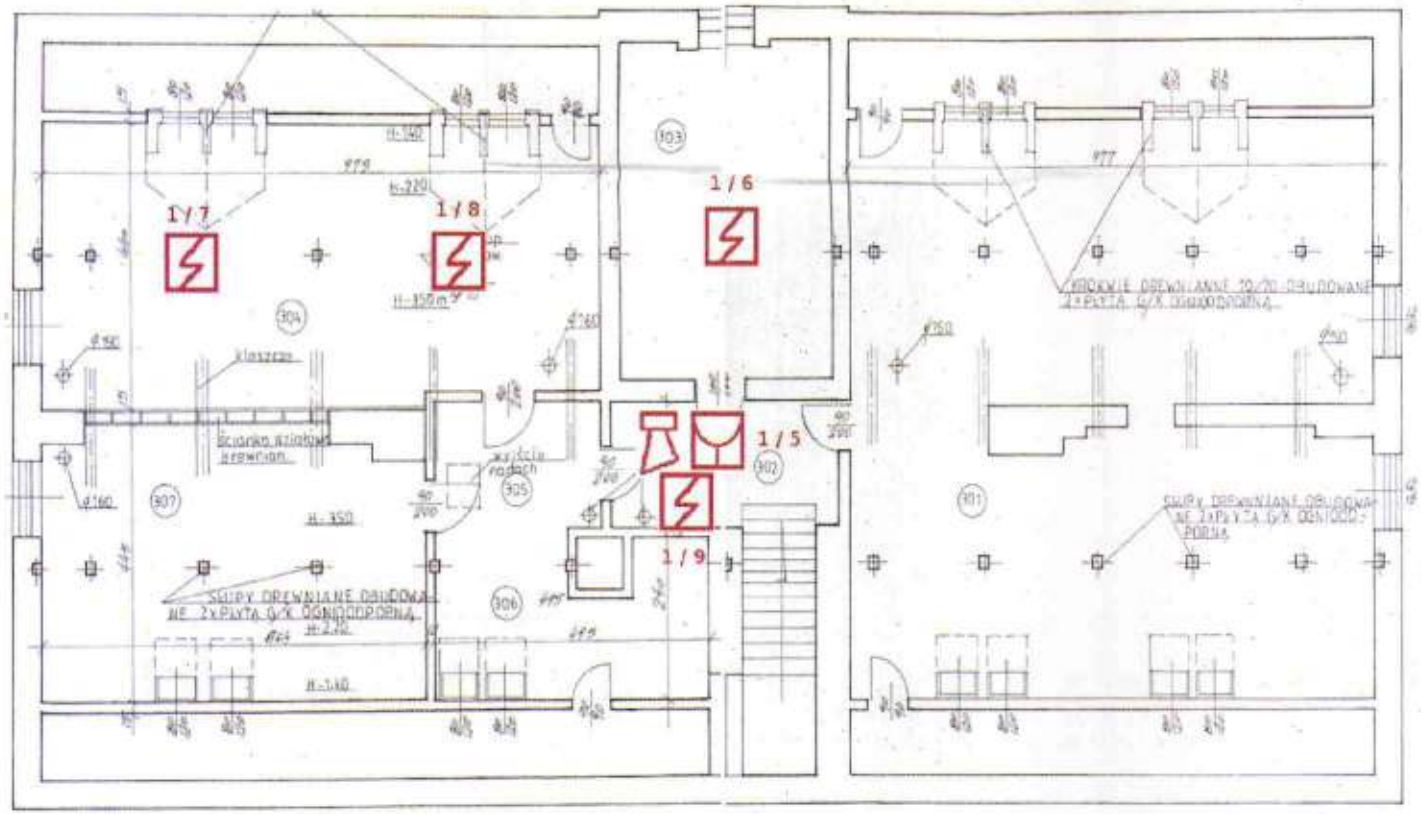

Załącznik nr 6

Załącznik nr 7

PROTOKÓŁ Nr /

ZABEZPIECZENIA PRZECIWPOŻAROWEGO

PRAC NIEBEZPIECZNYCH POŻAROWO

1 Wykonawca prac pożarowo niebezpiecznych (nr uprawnień).

.....

2 Strefa zagrożenia wybuchem oraz właściwości pożarowe materiałów palnych występujących w budynku lub pomieszczeniu.

.....

3 Rodzaj elementów budowlanych występujących w danym budynku, pomieszczeniu lub rejonie przewidywanych prac pożarowo niebezpiecznych.

.....

4 Sposób zabezpieczenia przeciwpożarowego budynku, pomieszczenia, stanowiska, strefy, urządzenia itp. w czasie wykonywania prac pożarowo niebezpiecznych.

.....

5 Sposób zabezpieczenia przeciwpożarowego pomieszczeń sąsiednich.

.....

6 Ilość i rodzaj sprzętu pożarniczego do zabezpieczenia prac.

.....

7 Środki alarmowania straży pożarnej oraz osób przebywających w Budynku.

.....

8 Osoby odpowiedzialne za realizację przedsięwzięć określonych w pkt. 4 i 5.

..... tel. ..... podpis .....

..... tel. ..... podpis .....

9 Osoba odpowiedzialne za nadzór nad stanem bezpieczeństwa pożarowego w toku wykonywania prac niebezpiecznych pożarowo.

..... tel. ..... podpis .....

10 Osoby odpowiedzialne za zabezpieczenie pomieszczeń sąsiednich

tel. podpis

tel. podpis

11 Osoby odpowiedzialne za wyłączenie instalacji spod napięcia, odcięcie gazu, dokonanie analizy stężeń par cieczy, gazów i pyłów

tel. podpis

tel. podpis

12 Osoba odpowiedzialna za udzielenie instruktażu w zakresie środków bezpieczeństwa

tel. podpis

13 Osoby odpowiedzialne za przeprowadzenie kontroli rejonu prac po ich zakończeniu:

tel. podpis

tel. podpis

tel. podpis

tel. podpis

po 2 godz. tel. podpis

po 4 godz. tel. podpis

po 8 godz. tel. podpis

14 Prace pożarowo niebezpieczne przeprowadzane będą w dniach

od godz. do godz.

podpisy członków komisji

Załącznik nr 8

ZEZWOLENIE NR /

NA PRZEPROWADZENIE PRAC NIEBEZPIECZNYCH POŻAROWO

1 Miejsce pracy .....

2 Rodzaj pracy .....

3 Czas pracy, dnia ..... od godz. ..... do godz. .....

4 Realizacja sposobów zabezpieczenia budynku, pomieszczenia, stanowiska, strefy itd., określonych w protokole zabezpieczenia prac niebezpiecznych pożarowo

Nr ..... z dnia .....

5 Dodatkowe środki zabezpieczające

.....

.....

6 Zezwalam na rozpoczęcie prac od dnia ..... do dnia .....

w godz. ..... tel. ..... podpis .....

7 Wydający zezwolenie jest uprawniony do wstrzymania prac niebezpiecznych pożarowo w przypadku stwierdzenia naruszenia zasad bezpieczeństwa pożarowego.

8 Zobowiązuję się do przestrzegania postanowień zawartych w protokole

Nr / . oraz wymagań określonych w zezwoleniu.

Wstrzymuję wykonywanie prac niebezpiecznych pożarowo od dnia .....

godz. ..... w obiekcie, pomieszczeniu itp. .....

wstrzymujący prace ..... wykonujący prace .....

(podpis) (podpis)

Załącznik nr 9

KSIĄŻKA KONTROLI PRAC SPAWALNICZYCH

L.p	Data i godz. kontroli	Nazwisko i imię kontrolującego	Obiekt, pomieszczenie	Uwagi, stwierdzone uchybienia	Zalecenia	Podpis kontrolującego	Podpis kontrolowanego	Adnotacja o usunięciu usterek
1.								
2.								
3.								
4.								
5.								
6.								
7.								
8.								
9.								
10.								
11.								
12.								
13.								
14.								
15.								
16.								
17.								
18.								
19.								
20.								

Załącznik nr 10

KARTA

potwierdzenia znajomości „ Instrukcji bezpieczeństwa pożarowego" oraz przyjęcia zadań do wykonania w razie powstania pożaru lub innego miejscowego zagrożenia

L. p.	Nazwisko i imię	Stanowisko służbowe	Data zapoznania	Podpis	Uwagi
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					
7.					
8.					
9.					
10.					
11.					
12.					
13.					
14.					
15.					
16.					
17.					
18.					
19.					

Załącznik nr 11

PLAN

ćwiczeń – ewakuacji obiektu lub jego części

1. Czas i termin przewidywanego ćwiczenia

.....

2. Zakres prowadzonej ewakuacji

.....

3. Cel ćwiczeń

.....

.....

.....

4. Osoba wyznaczona i odpowiedzialna za wykonanie ćwiczenia

.....

(imię i nazwisko, stanowisko, funkcja)

5. Środki „ pozoracji" (nosze, koce, worki, itp.):

.....

.....

6. Państwową Straż Pożarną powiadomiono dnia ..... o godz.

.....7. Zakończenie ćwiczeń w dniu ..... o godz.

.....

8. Uwagi i wnioski

.....

.....

.....

Załącznik nr 12

REJESTR ĆWICZEŃ

W dniu ..... przeprowadzono ćwiczenia sprawdzające w zakresie

.....

.....

Uwagi i spostrzeżenia:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Wnioski:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

/podpis/